

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

POSTER
KİTAP AYRACI
BARDAK ALTI
MAGNET
SESLİ KİTAP
VE OTKAFE
İNDİRİMİ
HEDİYELİ

POSTER

SAYI 100
TEMMUZ 2021
FİYATI 14 TL
KATİCİ KİTAP 10 TL

**100.
SAYI**

SEVGİ BASİTTİ KARMAŞIK OLAN BİZLERDİK

Frida Kahlo

EDİTÖR: TENEK ÖZKAN | GÖRÜŞMELER: PAMUK KÖRÜK | EĞİTİM: SERPİL KÖRÜK | İLLÜSTRASYON: İZZET AKIN | TASARIM: SERPİL KÖRÜK | KÜTÜPHANE: SÜKRÜ ERBAS | GİZEM GÜNEŞ | SEYYİD HAN KÖMÜRÇÜ | NAZLI SEHER ÜNAL | TURGUT YÜKSEL | İLHAN YILDIZ | İLHAMİ ALDÖR | GÜLSEREN ŞERİ | ERTUĞRUL MAMİOĞLU | ÖMÜR ÜZEL | M.K. PERKİNER | GÜNDÜZAR HIZAL | ANHİT ALI ARSLAN | RÜSTEM BATUM | LEVENT GÖNENÇ | ÖMER GÜKSEL | İLKER KOCALP | ALI MERT ALAN | ODRUKTAN TURAN | OSMAN PALABAYIK | BERKAY DAĞLAR | HAKAN KARATAŞ | NAZ TANSİL | KUTUB ŞİŞEK

İllüstrasyon: İzzet Akın

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantev.org>

ÇOK YAKINDA tüm kitapçılarda

Kimi zaman tekerlekli sandalyeden doğruldu, kimi zaman hastanedeki yatağından. Ne olursa olsun pes etmedi. Ona ihanet eden hayata, aşkla bağlıydı.

VIVA FRIDA!

Yağmurlu bir gündü. Genç kız okul çıkışında sevgiliyle buluştu. Gülüşerek, gelen otobüse atladılar. Kız o anda şemsiyesini unuttuğunu fark etti. Otobüsten,apar topar inip, biraz sonra gelen ikinci otobüse bindiler. Arkada yan yana oturabilecekleri bir yer bulunca sevinmişlerdi.

Yolda şakaşırken attıkları kahkahalar bir anda yerini çığlıklara bıraktı. Otobüs, raylardan geçerken tramvayla çarpışmış, havada takla atıp yerde metrelerce sürüklenmişti. Yolcuların çoğu oracıkta hayatını kaybetti.

Dağılan metal parçalarının üzerine düşen genç kız, acı içinde kıvranıyordu. Kocaman bir demir, sağ bacağından girip rahminden çıkmıştı. Etraftakiler, haykırışlarına aldirmeden demiri bedeninden çekip çıkardılar. Kız hayatının sona erdiğini düşünüyordu. O anda bir efsanenin doğduğunu kendisi de dahil kimse bilmiyordu. Kızın adı Frida'ydı.

18 yaşındaki Frida Kahlo için acı yeni bir kavram değildi. 6 yaşında çocuk felci geçirince sağ bacağı kısa kalmıştı. Topalladığı için okulda alay edilmiş, içine kapanmıştı. Şimdi de yüzü haric, vücudu tepeden tırnağa kırıklar içindeydi. Doktorlara göre yaşaması muczeydi.

Bir ay hastanede kaldıktan sonra eve çıktı. Aylarca korse içinde sırt üstü yatması gerekiyordu. Ailesi onun için özel bir yatak tasarladı. Önüne bir tuval koydular. Yatağın tepesine de bir ayna astılar. Hayatında ilk kez o zaman fırçayla buluştu. Tavandaki ayna onu acısıyla yüzleştiriyor, acıyı resmetmek baş etmesini sağlıyordu.

"Hayatımda iki kaza oldu: Biri otobüs tramvayla çarpıştığımda, ikincisi ise Diego ile tanıştığımda."

"Bir elinde fırça, tepesinde ayna, umurunda mı dünya" dedirtircesine odaklandı resim yapmaya Frida. Sanat onu hem hayata bağlayan hem de yukarı çeken araç olmuştu. Kazandı iki yıl sonra tekrar yürümeye başladı. Üstelik artık profesyonel bir sanatçıydı.

O dönemde ressam Diego Rivera ile tanıştı. Birbirlerine aşık olup kısa süre içinde evlendiler. 27

yıl süren ilişkisi damgasını vuran duygu, yine acıydı. Frida'nın kronik fiziksel ağrılarına bir de kronik kalp ağrısı eklenmişti. Aşk, evlilik, sadakatsizlik, barışma, boşanma, evlilik, sadakatsizlik döngüsü ilişkileri boyunca devam etti. Canını belki de en çok yakan, eşyle kırıkdaresi arasındaki ilişki oldu.

Acılar hiç hız kesmedi. İki kez düşük yaptı. İkinci hamileliği sadece on üç gün sürdü. Henüz sarımsıyı atlatabamışken, annesini kanserden kaybetti. Bedenindeki hasar yüzünden hayatı boyunca otuz iki kez ameliyat masasına yattı. Sağ bacağındaki ağrılar çekilemez hal alınca, dizden aşağısını kestiler.

Illustration: M.K. PER KER

İNSAN BU KADAR ACILYA NASIL YAŞAR?

Frida'nın dinmeyen bedensel ve ruhsal acıları, bir taraftan da muazzam eserlerinin ham maddesiydi. "Belki de acı çekmek yidir" diyor Aldous Huxley. "Bir sanatçı mutluyken bir şey yapabilir mi? Bir şey yapmak ister mi? Sanat dediğin hayatın korkunç güçlüklerine karşı bir protesto değil de nedir?"

Sanatçı mutluyken de üretir, ancak çoğunlukla büyük sanat büyük acılardan doğar. Acı, potansiyelini sınırlarını keşfetmenin sevimsiz bir aracıdır. İnsanı konfor alanından çıkarıp köklü bir değişime sürükler. Belki de kaybedecek bir şeyin kalmadığında yaratıcılık potansiyelini tüm çıplaklığıyla su yüzüne çıkar. Yaratıcılık ve kayıp sürecinin ortak özelliği, kuralların önemsizleşmesidir. Kayıpla gelen sarhoşluk hali, kuralları umursamadan, kendini içinden geldiği gibi ifade etmele sonuçlanır.

Her acının içinden sanat çıkmaz elbette; bazılarını sadece acı çeker. Bazıları acı çekerken dünyayı kendine ve etrafındakilere zindan eder. Sanatçı, kayıpla yüzleşerek içindeki yaratıcılık potansiyeline ulaşan, acıyı işleyip simyacı gibi ona değer katandır. "Ben bir simyacıyım" der Aziz Nesin. "Gözyaşlarımı gülmeceye çevirerek dünyaya sundum." Sanatçı, acıdan anlam üretendir. Nazi zulmünden sağ kalan yazar Viktor Frankl'ın deyişimle, "acı, bir anlam bulduğunda acı olmaktan çıkar."

Tarih, "acıyı bal eyleyenlerle" doludur. Van Gogh muhteşem tablolarını ağır depresyonla savaşırken çizdi. John Milton Kayıp Cennet'i yazdığında eşini, kızını ve görme yetisini kaybetmişti. Ressam Paul Klee, ellerini sakat bırakan ölümcül bir hastalık tanısı aldıktan sonra 1200'ün üzerinde eser üretti. "Ağlamamak için resim yapıyorum" demişti.

Chuck Close, küçükken anne babasını kanserden kaybetti. Bu trajediyi sanat tutkusuna

sayesinde aşıp, yıllar sonra ABD'nin en yetenekli ressamlarından oldu. Bir gün ani bir rahatsızlıkla hastaneye kaldırıldı. Bedeni tamamen felç olmuştu. Öyle ki artık eline fırça alması imkansızdı. Fırçayı dişlerinin arasında tutarak da resim yapabildiğini keşfetti. Boyunun azıcık hareketi bile ona yetmişti. Acısını yepeni bir sanat formuna dönüştürdü.

Virginia Woolf annesinin kayıpla baş ederken kaleme aldı muhteşem Deniz Feneri'ni. Anne babasını çocukken kaybeden başka kimler var? Dante, Bach, Darwin, Michelangelo, Dostoyevski, Mark Twain, Yahya Kemal, Cemal Süreya, Fikret İskender, Ahmet Haşim, Ahmet Hamdi Tanpınar, Behçet Necatigil, Fikret Mualla, Atatürk...

Kayıplarını, toplumsal kazanca dönüştürdüler.

HAYATA FIRÇA ÇEKMEK

Hayatta başımıza gelen olaylar değil, ona verdiğimiz tepkiler kaderimizi şekillendirir. Frida da her düşüncesi fırçasına tutunup tekrar ayağa kalktı. Muson yağmurlarında yerlere kadar eğilen, fırtına dinince kırılmadan tekrar doğurlan esnek bir bambu ağacı gibiydi. Kimi zaman tekerlekli sandalyeden doğruldu, kimi zaman hastanedeki yatağından.

Ne olursa olsun pes etmedi. Ona ihanet eden hayata, aşkla bağlıydı.

"Tutku, insanı acıdan değişime taşıyan köprüdür" demişti bir keresinde. İlgilendir ki, İngilizce'de tutku anlamına gelen passion kelimesinin Latince kökü passio, "acı çekmek" demektir.

"Acı ile, aşk ile büyüyen" Frida, 47 yaşında yaşama veda etti. Hayatın ona iyisiyle kötüsüyle sunduğu her şeye tutkusunu katarak yaşadı. Ölmeden önce tamamladığı en son tablosuna Viva La Vida ismini vermişti: "Yaşasın Hayat!" Sanat ona, o sinata hayat verdi. ✨

KIZLIĞIN SÖKÜĞÜ

DÜNDAR HIZAL

Aynılık Alistirmaları Bir

Küçüksün, gözlerin çetrefilli, tüfütten yapılmış ellerin.

Beni böyle kallavi kimse,

beni kimse böyle sert, kürt gibi...

Sen dediydin, kızlığımın söküğünü ne zarif diktin.

Aynılık Alistirmaları İki

salı günüydü, öğlen öncesi, temmuzda

bir karavan ve tentesi,

-Bu şarkıyı ilk duyduğumda

kimseyle sevimleşmiştin daha.

Kulağın çınlıyor mu?

ÇİNNIN! ikimizin başka söylediği

"sigaramın dumanı" çalıyor radyoda.

Aynılık Alistirmaları Üç

Yorma beni, bir bir anlatamam şimdî, neleri konuşmadığımızı.

İlk gün söyledim, o ilk masada,

-Aynılacağımızı, tanışırken biliyoruz aslında.

İçinde -HOŞÇA KAL- gömülü bir cümleydi bu, dile gelmemiş olsa da.

Aynılık Alistirmaları Dört

-HOŞÇA KAL-

Ne için bir cümleymiş.

DERGİ SEVDASI

SELÇUK ERDEM

Tarih yazın buluşuyla başlar. Tarihten bir gece önce ben de heyecandan uyuyamıyım.

Sabah ilk iş en güzel kuyafetlerimi giyip el öpmeye çıktım.

Dernek dergi çıkarmak o kadar kolay değildi. Ne yapalım, bekleyecektik. Felsefenin başlangıcı duyurucu dedim ki "Hah şimdiki bir dergi kaç artı!" Biriktirdiğim haşuklarla hemen bir koku felsefe almaya gittim.

Ben çocuğum tabii, aklım ermiyor, dergi çıkarmak için matbaa gerekiyormuş. Çok beklelik matbaa icat edilmiş diye, çok yakkuk çıktık. Aclılar...

Meğersem matbaa da yeterli değilmiş. Dergi kapağı için kocaman gerçekçi kâğıtlar çizmek gerekiyormuş. Rönesans başlangıcı o iş de hâliki. Hem kendine bir rönesans alayım diye en yakın rönesansçıya koşturdum.

Zaten dergilik için Rönesans da yeterli değilmiş. Bir de aydınlanma çağı gerekiyordu. Çarpıcı görsel sordum soruşturdum ama bir şey aydınlanma. Yok demediler de "gelecek" dediler. Mecburen beklemeye devam...

Her gün yeni yeni olurmuş dünyada 'magazine' çıkmaya başladı. Her sabah bacağa koyup soruyordum "Magazin dergisi başı geldii mi" diye. "Gelecek" dedi amca. Bir gün nihayet baktı "Dergi dediği de mevruc çıkacak, içeriği iyi" dedi. Fırlattı ucdum. Hemen en güzel kuyafetlerimi giyip el öpmeye çıktım.

Bir iki akademi oldu, otlara o kadar ama sonra dergiler yığılmış başladı. Otuzlara dergi çıktı, yitirmiş dergi çıktı, binlerce dergi çıktı. Meğer bu mont başlımı yapmışım. Tabii o zamanlar bilmiyordum başlımı yazmış. Çaballı. Okutukla okutukla, birleştirilge birleştirilge.

Meğer dinemmiş, bir dergide okudum. Dergi çıkarmam 300.000 farklı yoku otluğu için baa saparlar yemi yeni dergiler çıkarmaya devam ediyor. Onların ellerinden geçiyor. Bir de dergileri seven, hatta sadece dergiyi değil derginin kapağına gözü beklemeyi sevenler de var. Onlar da ne acayip insanlar, hepini açıyorum.

Mehmet Ali & Akınsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ALİMERT
ALAN

Akortsuzlar

Koronavirüs nedeniyle kapalı olan halı sahalar, kahvehaneler, restoranlar açılırken müziğe ve müzisyenlere dair güzel haberler almayı da umuyorduk ama maalesef müzik kısıtlamasının sadece gece 12'ye çekilmesiyle yetinildi. Hâl böylelikle müzisyenlere, pandemi sürecinde neler yaşadıklarını sorduk.

MÜZİĞİ UNUTMAYIN!

BU SÜREÇ BİTMİYOR

İrfan Aliş: Bu zor zamanlarda grup içerisinde dayanışma şimdiki. Türet satış ve ufak tefek dinletiler yaptık. Ayaktaki kalmayı başardık. Bir de telif gelirleriyle daha zor durumda olan ve müzik haricinde başka bir işle uğraşmayan arkadaşlarımızı destekledik. Müzikle uğraşan insanların koronavirüs nedeniyle konserleri iptal olunca hayat kaliteleri, yaşam standartları düştü. En başından böyle söyleyeyim: dışardan hale geldik, hatta söyleyemedik. Çoğumuz kredi kartları patladı. Maalesef bu süreç bitmiyor, devam ediyor. İstanbul gibi büyük bir şehirde yapıyorsanız yardımlar yetersiz kalıyor. Sonuç olarak konserlerin başlamasına bekliyoruz.

TADİM KAÇIK

Jehan Barbur: Bu memlekette bir şeyi anlamayı. "Neden böyle acaba bunun bir mantığı var mı?" diye sorgulamayı bırakalı çok oldu. Pasif agresif olmayı da bıraktım çünkü aktif de olamıyorum. Benim önderliğinde bir değime de vesile olmadığım için pasif agresif olmak bana çok iyi ve havya boşa yunruk sallamak gibi geliyor. Olanlara hayretle bakıyorum ama onların anlamaya çalışmıyorum. Hayatımı sürdürmeye, günümü döndürmeye, ruhuma beslemeye, yakınlarıma fayda sağlamaya çalışıyorum. Onun dışında "Niye oldu, neden yapıldılar?" demiyorum. Obur tarafta lebeleb komşular doluyor, meşinlar doluyor. Böyle anlımıdıklar ülkesinde bir anlamıdık: daha "Neden acaba?" diyerek mantık çerçevesine oturtmaya çalışıyorum. Müzik bu ülkede hep yasaklanan bir şey oldu. Kötü olaylarda diğer etkinlikler iptal ediliyor ama hep konserler iptal edilir. Haliyle bugün bu duruma şaşırmıyorum. Kışkırtılmıyordum, gerçekçi olmaya çalışıyorum, tadım göl-kuş benim. Şimdi deseler ki yarın konser vereceksiniz, koymam. Hiç gözüm yok. Böyle oyunculuk haline getirilmiş bir meslek arenasına karşı inanmam da yok artık. Sanata ve evrenselliklerine olan inancımı ve sevgiyi den baltetmiyorum ama mesleki hareket olarak benim bu kadar ceditye ağıdım bir şeyin. Bu memlekette her defasında çok oyuncunla coşulduğuna görmek acıdıkı gerçekten. Sanata bu meslece gibi cedit bir işti.

HERKESİN BİLDİĞİ SİR

Taner Öngür: Türkiye'de Müyörir, Mesam, MSG gibi kuruluşlara üye olanlar, hatta oraları üye olmayanlar bile Kültür Bakanlığının beş aylık destek paketine başvurarak bundan yararlandılar. İlk önce Ticaret Bakanlığınla bağlanmaya çalıştım, vergi levhası istediler, onun olmayacağı anlaşılınca Müyörir başkanlığıyla Burhan Şegen gibi, konuştuk; ardından Orhan Gençbey "Sen ne kariyorsun? Benim orada itibarım var. İktidarda ben hallerimin" gibi bir laf söyledi. MSG ve özellikle Müyörir, Burhan Şegen'in başkanlığında epey uğraştı az da olsa yardım yapıldı. Bunun dışında bazı belediyeler de müzisyenlere yardımcı oldular, maddi destek kampanyaları yaptılar. Ankara'da Mansur Yavaş bu konuda çalıştı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi de "İstanbul Bir Sahne" kampanyası yaptı, buna katılan müzisyenlere de para verildi. Ama tabii ki bunlar yeterli değil. Müzisyenlere destek olmaları hükümetten beklenebilir ama utanmaslar! "Dinimizde müzik yasak" diyecekler. Konuyu içkiye bağlamaya çalışan bir mantık yapıları var. Onların mantıklarını anlamak zor ama artık nası düşündüklerini biliyoruz. Belirli bir seyirci limitliyle konserler başlatılabilir. Bence konserlerin olmaması ve konser mekânlarının açılmaması ana nedeni alköl, sevmiyordur bu işi. Müzik olunca yanında mutlaka içki de vardır diye düşünüyorum. Buradaki ana sebep herkesin bildiği sir, içkiyi yasaklıyoruz ayaklarına yatmaları. Bu da sağma bir

ARABESK KURNAZLIK

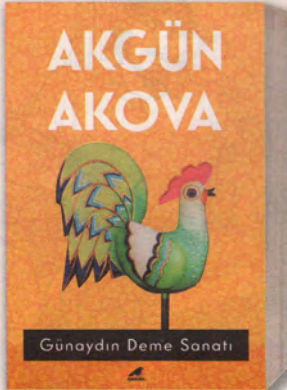
Lil Zey: Sanata ve müziğe değer verilmeyen bir ülkedeyiz. Normal zamanda bile değer verilmiyor, pandemi gibi olağüstü bir durumda kayıplarımızda ise frest bu frest deniyiş dümüm bu rüddeye taşıyor. Bunun hayat tarzına müdahale eden başka bir şey olmadığımı düşünüyorum. "Arabesk Kurnazlık", çıkan kanun çıktıki sebep haric diğer her şey için suistimal ediliyor. Şimdi artık tepki koymak için maalesef geç kaldı.

GÜNDÜZ VASSAF'TAN MEHMET'İN BABASI NÂZİM

Gündüz Vassaf'ın şiirsel dili ve M.K. Perker'in çizimlerinin bulunduğu bu kitap sizleri baba Nâzım ve oğul Memo'nun çocukluklarıyla tanışıp anne Münevver'i de yanımıza alıp her yaşta okuyucuyu birleştirecek ortak bir okumaya davet ediyor. Bu kitaptaki şiirler ve çizimlerle Nâzım'ın hayatına bir yolculuğa çıkacak, oğlu ressam Mehmet'in hikâyesini ilk kez okuyacak, *Mehmet'in babası Nâzım*'la tanışacaksınız.

AKGÜN AKOVA'DAN GÜNAYDIN DEME SANATI

Günaydın'ı yalnızca bir sözcük sanmayın! Sabahın ışıqla yıkanmış bir dil pırlıtsıdır o. Sekiz harfli bir anahtardır, yalnızlığın çıkış kapısını aralar. Günaydın diyen, yalnız bırakmayı ve bırakılmayı reddetmiş demektir. Gönül çelendir günaydın, buzkıran gemisidir. Ağzımızın içindeki deniz feneridir. Öylesine güzeldir, "Bu sabah ışığın elinden birlikte tutalım mı?" cümlesinin kısaltılmışıdır. Günaydın, kardeşidir *merhaba*'nın. Kolay gelsin'in, *teşekkür ederim*'in yakınıdır. İyi geceler'i soracak olursanız, o da *günaydın*'ın pijama giymiş halidir!

EMRAH
SERBES

Hikâyelet

BİR SABAH UYANINCA

Behzat Ç. pazar günü öğlene doğru salonundaki Beshpadah kahvaltıyor. Evi zemin katın altında olduğu için pek güneş yüzlü görmüyor. Ama o gün pencerelerin önüne karşılıklı park etmiş iki arabanın tamponları arasından iki parmak kalınlığında bir güneş huzmesi sayıyordu sofraya. Sofradaki reçel önceki gündün kalmıştı, beyaz peynir de öyle. Behzat Ç. bir tek tazyikli yeni açıp koymuşu sehpaya. Bir de yumurta haşlamış kendine. Sehpanın kenarında iki cinayet dosyası vardı. Büroya gidince arşive gönderilecektlerdi. TRT 2'de bir Western filmi açıldı. Aruk finale yaklaşmıştı film. Gözüyle ona bakıyordu başkomiser. Konusu da çok anlamlı. Filmin başkahramanı suçsuzluğunu kanıtlamak için adaletin elinde mecburen kaçmak zorunda kalıyordu. Her yerde aranıyordu, özellikle de ahaşp duvarlarında "Wanted" afişlerinde. Başkahraman gece vakti bir eve girmişti gizlice. Başroldeki kadını, şerifin kızıyla konuşmak istiyordu. Behzat Ç.'nin telefonu çalmaya başladı, elinde reçeli ekmeğe kalakalmıştı, telefona gözüyle baktı, Hayalet aranıyordu. Çok yorgundu başkomiser, bir hafta boyunca kovaldığı iki cinayet dosyasından sonra, pazar günü başka bir dosyaya bakacak gücü yoktu. Telefon sustu. Erkek başrol oyuncusu kadın olana içini dokuyordu. Muhtemelen biraздan taşmışlardı. Öpüşmediler, sarıldılar sıkı sıkı. Şerif ve arkasındaki adamlar eve baskın işi girdiler. Erkek başrol oyuncusu yine kaçıp gitti ama en kısa zamanda suçsuzluğunu kanıtlayıp dönecekti, öyle söylemişti çünkü.

Başkomiser reçeli ekmeğini bitirip arkasına yaslandı. Bir 216 yaktı, sonra da Hayalet'i aradı.

Hayalet, pazar günü bu saatte aramaktan memnun olmadığını belli eden tok bir sesle, "Ağbi şöyle bir durum oldu," dedi. "Mogan Gölü'ndeki cinayet olayına bakıyoruz. Whatsapp yazışmalarından görmüşsündür."

"Daha Whatsapp'a bakımadım," dedi başkomiser. "Anca kendime geldim, kahvaltı yapıyorum."

"Neyse ağbi," diye devam etti Hayalet. "Durum özetle şu, ateş eden şahıs kaçmış ama jandarma komutanı olayı vermek istemiyor."

"Ne demek istemiyor?"

"Onun bölgesiymiş, dosyayı kendileri açmış, kendilerini kapatacaklarmış. Anlatmaya çalıktık durumu ama anlamıyor. Sen de bir konuşan."

"Tamam Hayalet tamam anladım," dedi Behzat Ç. "Geliyorum."

Behzat Ç., on dakika sonra evden çıktı, Harunu aldı ekip aracıyla,

Arabaya binerken "İstersen ben kullanayım," dedi Harun.

"Gerek yok," dedi başkomiser, sessizce Mogan Gölü'ne sürdü.

"Ağbi," dedi Harun. "Jandarma komutanı çok istiyorsa alıns dosyayı başına çalsın. Bize ne yarı. Biktir artık. Zaten şehir dışı, her şey bize mi

koşturacağız?"

Behzat Ç. o işlerin öyle yürümediğini biliyordu. Cinayet, jandarma Bölgesi'nde işlemlere de kaçan zanlının takibi şehrin içinde yapılacaktı.

"Biktım vallahi," dedi Harun yine dudaklarının arasından. "Kahvaltı da yapamadım doğru düzgün, en azından şurada bir çorba içseydik."

Behzat Ç., Harun'a cevap vermedi, çevre yoluna çıkıp sessizce sürmeye devam etti. Ona göre bikkınlığa karşı mukavemet gücü olmayandan iyi cinayet polisi olmazdı. Cinayet polisi her şeyden önce sabırlı olmak zorundaydı.

Mogan Gölü sessizdi, havada çiçeklerin ve toprağın kokusu vardı. Yerde gördükleri cesette tezat oluşturan bir koku. Vurulan adam iki kurşun yemişti, biri karnından biri de göğsünden. Akbaba beyaz eldivenlerini giyip adanın başına eğilmiş, kurşun girişlerini inceliyordu. Behzat Ç.'ye de gösterdi kurşun girişlerini, "Yakın mesafeden ateş edilmiş," dedi.

Jandarma Komutanı otuzlu yaşlarda, saçlarına hafiften kır düşmüş atletik yapıya sahipti. Behzat Ç.'yi odasına aldı, kahve söyledi. Hafiften okşurup konuşma greecini belli etti. "Amirim," dedi. "Jandarmam da belli bir takip mekanizması var. Şehir içinde de operasyonlar yaptık daha önce."

"Orası öyle de," dedi Behzat Ç. "Bir cinayet işlendiği zaman bunu öncelikle bizden sorarlar. Kayıtlara asayiş suçu olarak geçtiği için bu dosyayı biz sizden alalım."

Jandarma komutanı titiz etmek istedi ama mevcut durum açtı. Onun olaya olan ilgisiz mesleği yeni başlamanın idealistliğinden. Yükselmek istiyordu ama konu cinayet oldu mu yükselip alçalmak yoktu. Galkantlı bir denizde inip çıkmak vardı sadece. Kahveler bittiği zaman Behzat Ç. cinayet dosyasını da koltuğunun altına almıştı.

Vurulan şahsın yanında iki kişi vardı, onları bir kenara çektiler. Adamlardan biri genç, uzun boylu, Diğden de otuzlu yaşlarda, saçları önderi

"BİR BEHZAT Ç. HİKÂYESİ"

Başkomiser reçeli ekmeğini bitirip arkasına yaslandı. Bir 216 yaktı, sonra da Hayalet'i aradı. Hayalet, pazar günü bu saatte aramaktan memnun olmadığını belli eden tok bir sesle, "Ağbi şöyle bir durum oldu," dedi. "Mogan Gölü'ndeki cinayet olayına bakıyoruz. Whatsapp yazışmalarından görmüşsündür."

dökülmüş, tıknaz biriydi.

"Anlatın bakalım," dedi Behzat Ç.. "Bu iş nasıl oldu?"

Tıknaz olan, "Biz burada mangal yapıyorduk," dedi. "Affedersiniz biraz da içmiştik"

"Niye lan, içmek ayıp bir şey mi?"

"Lafın gelişi öyle söyledim amirim."

Harun adama yaklaştı, "Lafın gelişi gidiş," dedi hafiften esnili bir tonda. "Ne içiyordunuz lan? Biz yabancı değiliz."

"Bira içiyorduk amirim."

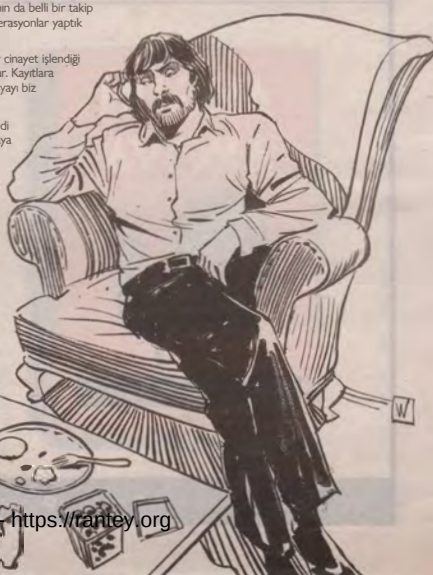
"Ne birası lan, yerli mi yabancı mı?"

"Yerli."

"İçip içip kavga çıkarmadınız değil mi lan? Bu cinayet içki kavgası mı yoksa."

"Yok amirim, o adam birden geldi, karışmaya çıktı. Ne oldu demeye kalmadın tak tak sıkı. Biz de ne yapacağımız şaşırдық."

"Tanıyor musunuz siz bu adamı?"

"Hayır, ilk defa gördük."

Behzat Ç, "Arkadaşlar ifadenizi alacak," dedi sert bir sesle. "Geçen şöyle adamın tipini doğru düğün bir tarafinden bakalım."

Hayalet, Behzat Ç'nin yanına geldi. Bir 216 yaktı başkımiser. Gö kenarına doğru yürüdüler. Biraz turtıldılar beraber. Bildiricilar havada süzülüyordılar.

"Bu öldürülen adam," dedi Hayalet. "Tahir Kara, geçmişimden bir taciz olayı var. Gerçi ceza alınamış, beraat etmiş ama bu işleri biliyorsunuz. Bu tarz davalardan kaç çıkması çok zor."

Her ihtimali değerlendireceklerdi, gerekirse geçmişteki olaya da gideceklerdi. Olayın olduğu kaç MOBESE'lerden kurşun rengi bir araç tespit ettiler. Tahir Kara'yı vuran şahıs elinde silahla beraber araca biniyorlarmış. Profesyonel biri gibi davranmadığı açıkty.

Tanış öğretmenlerdi, plakadan sahibini tespit ettirir, işi Şener Taşkın'dı. Cebec'deki evine gittirler, kapı duvardı. Komşularıyla konuşurlar, nöbetçi ekip olan Ali Bakı le Erhanı apartmanın önüne koydular her ihtimale karşı.

Şener Taşkın'ın babasının emekli polis olduğunu öğrendiler. Olayda kullanılan silah da polis silahıydı. Kendi halinde bir tarih öğretmeninine böyle bir cinayeti nasıl işlediğini akilları almıyordu.

Ertesi gün, Behzat Ç, okuldaki rehberlik öğretmeniyile konuştuğunda durum biraz açığa kavuştu. Rehberlik öğretmeni kırkıl yaşlarda, saçları önden açılmış, zayıfca biriydi, ismi Kemal'di. "Şener Taşkın," dedi sakince. "Hepimiz gibi, görevine bağlı bir öğretmendir. Ama son dönemdeki bir taciz olayına kafasını taktı. Bir gün Emine isimli bir öğrenciyi yanına alıp bana geldi. Emine amcasından taciz gördüğünü bana anlattı. Hem Milli Eğitim'e haber verdik hem de Emniyet'e. Ama iddialar havada kaldığı için savcılık amcamı serbest bıraktı."

Emine babası rahmetli olduktan sonra amcasının yanına yerleşmiş, iddiaların ardından çocuk sığınma evine almıştı. Vurulun Tahir Kara ise Emine'nin amcası değildi. Onun bir arkadaşısıydı.

Harun, "Demek ki Emine'yı taciz edenler idi kişiydi," dedi.

Behzat Ç, suratında ekşi bir ifadeyle Harun'a baktı. "O zaman bir hedef daha olabilir," dedi. "Emine'nin amcası. Bir an önce öldüme de şu adamı alalım. Şener Taşkın'ı aramaya gerek yok, o kendi gelecek bize."

Hayalet her ihtimale karşın Şener Taşkın'ı aramayı sürdürüyordu. Hava sıcağı, geceleri parklarda yatma ihtimalini düşünerek parkları geziyordu.

Emine'nin amcası kırkıl yaşların sonundaydı, iyi yandan açılan saçlarına ak düşmüştü, zayıf, hastalıklardan gözleri kuşuvarına gömülmü biriydi. İsmi Yüksel'di. Behzat Ç, onu enisinden tutup duvara vurdu. Sonra da karın boşluğuna bir yumruk indirdi, adam bir süre nefessiz kaldı. Adamı arkı odaya aldılar. "Had bakalım," dedi Behzat Ç. "Savcılıktan kurtulduktan, bidden kurtulabilecek misin bakalım?"

"Ben bir şey yapmadım."

Mehmet Ali & Akşamsefası

"Yaptın. On beş yaşındaki kız niye yalan söylesin."

"Psikolojisi bozuk çünkü, babası öldüğü için."

"O işler öyle değil Yüksel, biz o yolları yemeyiz. Her şeyi biliyoruz."

"Ben masum olmasam savcılık beni niye bırıksın." "Niye bırıksamı? Karımı mı olur tacizin. Bir seferden bir şey olmaz demişsin kıza."

"Demedim."

"Demişsin, dosyada öyle yazıyor. Bak biz cinayet polisisiz, gerekirse sana kolaylık da sağlarız. Gel sen şu işi bize olduğunu gibi anlat."

"Tamam ben bir seferden bir şey olmaz dedim. Ama bir şey yapmadım."

Behzat Ç, bir yumruk daha indirdi karına Yüksel'in. Yüksel iki büküm oldu, nefessiz kaldı.

Şener'in o eve geleceğini tahmin ediyorlardı. Harun baklaa gidip bisküvü aldı, Behzat Ç'ye de bir soda. Behzat Ç, karantıkla bir 216 yaktı, perdenin kenarından sokağı izliyordu. Sokağın karşısında, sokak lambalarının san ışıklamın vurduğu çöp tenekelelerin kenarında kediler geziyordu.

Şener, polislerin evde olabileceğini tahmin etmemişti. Eve gizli saklı girme niyeti de yoktu. Saat on bir gibi kapı çaldı. Behzat Ç, kapıyı açtı, Şener silahına davranınca da bileğini yaptı. Koridoru boğuşmaya başladılar. Harun da yetişince Şener'e kelepçe takmayı başardılar.

"Şener kendine gel," dedi Behzat Ç. "Şener nasıl bir insan olduğunu biliyoruz, nasıl bir insan haline geldiğini de anladık. Sen bu musun şahiden, adaleti kendi başına sağlamaya çalışan biri misin?"

"Hayır," dedi Şener. "Ama buna mecbur hissettim artık kendimi. Bütün kapılar yüzüme kapandı. Suçları serbest bıraktıldı. Taciz edilen öğrencim iki sefer intihara teşebbüs etti. Daha on beş yaşında o ke. Birağın o amcamı da vurayım."

Behzat Ç, okusun sesini yokladı, "Adalet böyle sağlamaz," dedi sonra. "Herkes eline bir silah alıp adaleti kendi başına sağlamaya çalışsa, karmarı çorman bir şey çıkar ortaya. Yine de beş senin için bir şeyler yapacağız. En azından iki cinayeti için ağır tahrık indirimini almanı sağlayabiliriz."

"Ne kadar ceza alacağım umurumda değil, ben artık biktım, burama geldi. Mesleğe başladığımdan bir idealistim vardı. Şimdi bikkimlikten başka bir şey hissetmiyorum. Ve bütün bunlar beş sene içinde oldu. Devlet okulunda öğretmenlik yapmak böyleymiş işte."

Şener'i emniyete aldılar, ertesi gün de adliyeye çıkardılar. Savcı Belgin, her zaman olduğu gibi ifadeyi uzun tuttu. İfadeenin ardından Behzat Ç'yi odasına çağırıp, bir çay söyledi. Suratında durgun bir ifade vardı, "İşte senin gibi biri daha," dedi ona. "Adalet sistemi zaten karmarı çorman bir şeye dönmüştü, elinize silah alıp bir uçundan siz de yontmaya çalışıyorsunuz. Sonuç ortada."

Behzat Ç, önüne baktı, "En azından bir polisiz," dedi.

"O dedi ki, 216 yaktı, Behzat Ç'ye de bir soda."

evde CAT başına
"SÖZDE SEVDA"
anife

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ECE

TEMELKURAN

Gürültüde...

**Bu yazı bu kadar.
Çünkü bende laf
kalmadı. Küfür
var, büyük ve ağza
alınmayacak küfürler.**

GÜZEL BİR ŞEY OLACAK MI?

A yıp gibi geliyor yaşamak. Gülmek zaten şöyle dursun, neşelenmek filan, hak getire. Dev bir yas evindeyiz çünkü. Ya herkes ölüyor ya da yakında öldürülebileceğimizi biliyoruz. Bazen sadece tesadüfen. Geçmişte yaşamış bir kaybin değil, şimdi yaşamakta olduğumuz bir kaybin yasını tutuyoruz. Biz aslında yakın gelecekte için yas tutuyoruz. Daha kaybetmediğimiz, ama kaybedeceğimize neredeyse emin olduğumuz bir ülkenin yasını. Hayatlarımızın yasını tutuyoruz daha henüz yaşamaktayken ama sanki her şey çöktan bitmiş gibi.

Hiçbir halta yaramayan adamlar, nice emeklerle hayata tutunan, kendini var eden, güzelim kadınları öldürüyorlar. Bazen giya ülke için, ama hep paşa keyifleri öyle istediği için. En çok "çünkü yapabildiklerim" için. Katilleri hep alttan alan, anlayışla karşılayan bir siyasal iktidar tarafından rehlin alınmış durumdayız. Barbarları beklemiyoruz, barbarlar burada ve bizi bir yas evine hapsettiler. Parmağını dışarı uzatı, biraz fazla bağıranı zımbalıyorlar. Hepimiz ölümlerimizi buzdolabımızda saklayacağız yakında. Nice emeklerle hayata tutunmuş bir ülke gidiyor. Bir ülke yekpare salya, bir memleket komple müsila! Salyalıların iktidarında her yarımdı yapıp yapıp. Ne güzel insanlar öldü ve ne güzel insanlar sadece bu memleketin için...

hatırına var ne varsa güzel olan. Ve şimdi onları korumak için mecali yok çoğunluğun. Vaz mı geçildi bu Türkiye'den? Sanki öyle bir yas çünkü bu. Henüz olmamış olanın ama kurtarmak için de yapılacak hiçbir şey kalmayın yası. Bir tuhaflik var havada. Taziye evi, son nefesten önce kurulmuş gibi.

İçim katıldı ölümden.

Deniz'den, Berkin'den,

Ali İsmail'den ve Ayşegül'den. Ve en çok başka başka soyadlarıyla bu isimler başka başka ölümleri imleyecek, bunu bilmekten. Zalimin sarayı yıkılmalı. Yıkılmalı zalimin sarayı. Zalimin sarayı yıkılmalı. Yıkılmalı

zalimin sarayı. Ve bunu tekrar etmeli. Halkı adalete ve onura sevk etmeli. Buna ancak zalim 'isyan sevk etmek' der. Zalimin sarayı yıkılmalı. Yoksa hiçbir şeyden olmasa bile tiksintiden öleceğiz. Ve öğrendik, tiksintiden ölünebilir. Yave yave adamlar, gevşek gevşek tipler, her para etmez insanlar, pis pis herifer, cahil barbarlar sürüsü, uzuz mahluklar, zalimin sarayı yıkıldığında altından kalmalı. Evet evet bu ülkede güzel insanlar var. Var diyorum sana.

Bu yazı bu kadar. Çünkü bende laf kalmadı. Küfür var, büyük ve ağza alınmayacak küfürler. Diyeceğim şu: İnsan başka çaresi kalmayınca isyan eder. Bizim çaremiz var mı? İnsan ancak korkmaktan yılınca...

SAHNELER

Dönem) Tuna)

**Bu türkiye
ağlamak için
kürtçe bilmek mi
gerek?**

Gönül
Yarası

**Çocuk mu?
Sigara içiyorum,
uyuşturucu
kullanıyorum.
Adam öldürdüm
ve soygun yaptım.
Ben bir adamım.**

Tanrı Kent

**Bir tümörüm olsa
adım Maria
kayardım.**

Dönüş Kulübü

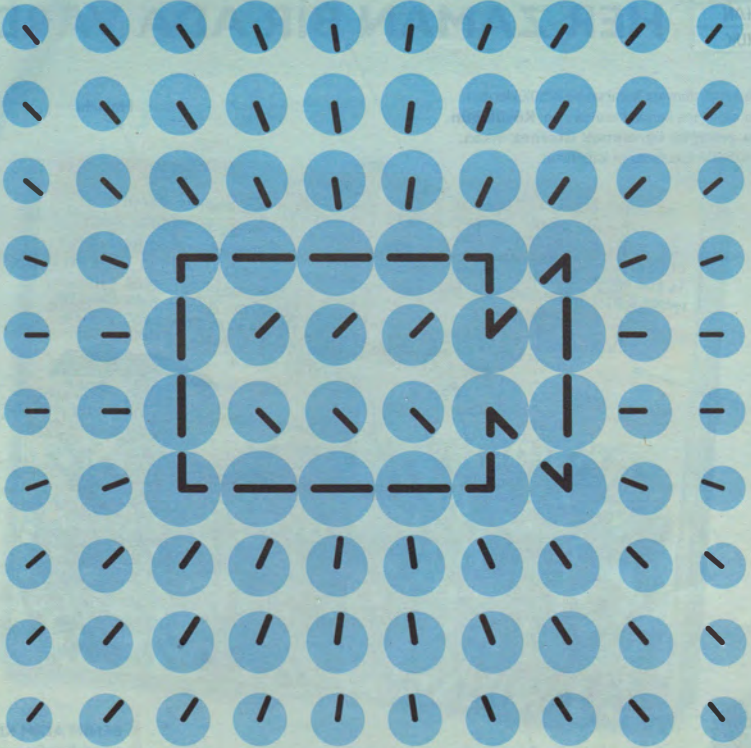

**Daha önce hiç böyle
hissetmedim. Şu anda tam
almak istediğim
yerdeyim.**

Sil Baştan

18. KEZ KISA ZAMANI

SON BAŞVURU TARİHİ: 24 ARALIK 2021

film
18. KisaFilm Festivali
21-31 Mart 2022

AKBANK
SANAT

akbankkisafilmfestivali.com
@akbanksanat

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

ORHAN
PAMUK

ORHAN PAMUK çocukluğundan beri altmış yıldır zaman zaman hatıra defteri tutuyor. Son on üç yıldır düzenli bir şekilde tuttuğu küçük boy günce defterlerine aynı zamanda resimler de yapıyor. Resimli hatıra defteri sayfalarından seçmeler önümüzdeki aylarda "Uzak Dağlar ve Hatıralar" adıyla yayımlanacak. Bu kitaptan yıllardır düşündüğü ve sonra yazmaya başladığı Veba Geceleri ile ilgili sayfalar...

HER ZAMAN BİR ADA VARDIR

Orada kendi dünyanı kurarsın ve kötülüklerden uzakta olduğuna kendini inandırırısın. **Kötülüğün adaya geldiğini öğrenmek istemez insan.** Kötü haberlere kulaklarını kapatırsın.

Hatırla

Gelişi
güzel
lekeler

Ufukta, uzakta bir ada olduğça her şey yolundadır.

BENİM ADIM KIRMIZI'yı en çok Sedat'ta yazdım.

Çocukken yaz sonunda bazen lodos çıkardı. Gemi seferleri dururdu. **Herkes fırtınadan söz ederken ben lodosun sürmesini, adada uzun bir süre mahsur kalmayı, okula gitmemeyi hayal ederdim.** 1973'te mimar olmaktan vazgeçip İTÜ'yu bırakmaya karar verdiğim bir kış günü Buğaz'a gittim.

NE MUTLU BEŞİKTAŞ VAR

maqsat
kültür sanatı
olsun

CUMHURİYET MÜZESİNİ KURUYORUZ

Demokrasi ve aydınlıkla tarihinizin hafızası olacak Cumhuriyet Müzesi'ni kısa süre içinde halkımızın hizmetine sunacağız. Cumhuriyetimiz 100'üncü yılına girenken onu en iyi şekilde karşılamının hazırlıklarını yapıyoruz.

Müziği, edebiyatı, siyasal mücadelesi ile tam bir Cumhuriyet aydını ve mücadele insanı Zülfü Livaneli; edebiyat, müzik ve sinema alanındaki eserleri ile arşivini Cumhuriyet Müzesi'ne bağladı. Zülfü Livaneli'ye Beşiktaş halkı ve bütün kültür-sanat severler adına şükranlarınıza sunuyoruz.

BELTAŞ KAFE VE BELTAŞ SOSYAL TESİSLERİ

Beşiktaş İskale'de, düzenlenecek anketle adanmış vatandaşlarımızın koyacağı BELTAŞ Kitap Kafemiz ve BELTAŞ Sosyal Tesisimizi hizmete sunmak için çalışmalar başlatıldı. Kurulumlarımızı edimini duydukları denize buluşturacağız. Solil alanında açacağımız BELTAŞ Kitap Kafemiz ve BELTAŞ Sosyal Tesisimizde, sadece Beşiktaşlı kurulumlarımız değil tüm İstanbullulara ağırlanmaya hazırlanıyoruz.

AFİFE JALE SAHNESİ GERİ DONUYOR

Ortaköy Kültür Merkezi'ndeki Afife Jale Sahnesi güçlenerek geri donuyor. Tiyatronuzun öncü isminin adını taşıyan sahneyi en iyi donanımla sanatseverlerin hizmetine sunacağız.

ALTAN OYMEN KİŞİSEL KÜTÜPHANESİNİ BELEDİYEMİZE BAĞIŞLADI

CHP Eski Genel Başkanı, Gazeteci ve Yazar Altan Öymen, gelecek nesillere hediye edecek kişisel kütüphanesini Beşiktaş Belediyesi'ne bağışladı. Kütüphane yaklaşık 10.000 adet kitap, gazete, dergi ve diğer materyalleri içeriyor. Kütüphane Beşiktaş Belediyesi'ne bağışlandı.

ORUÇ ARUOBA KÜTÜPHANESİ

Ülkemizin en önemli düşünürlerinden Akademisyen, şair ve yazar Oruç Aruoba'nın adını taşıyan kütüphanemiz Beşiktaş'ta açıldı.

BEŞİKTAŞ AKADEMİ

Beşiktaşlı öğrenci dostu bir kent haline getirme yolunda adımlar atmaya devam ediyoruz. Tamamen ücretsiz kurslarımızda hayalleri olan öğrencilerimiz, lise ve üniversiteye hazırlıyoruz. 17 derslik ve 1000 öğrenci kapasiteli Beşiktaş Akademisi'nde üniversite ve lise sınavlarına hazırlarız. Yarıda 7. ve 11. Sınıflar için takviye kursları ve kültür - sanat kursları verilmektedir. Pandemiyle birlikte eğitimde alacakları yavaşlamasına rağmen derslerimizi çevrimiçi ortamda da gerçekleştireceğiz.

KEDİ MÜZESİ AÇIYORUZ

Ülkemizin saygın kültür-sanat insanlarından Sunay Akın'ın büyük katkılarıyla ülkemizin hayvan temalı ilk müzesini, Kedi Müzesi'ni açıyoruz.

Koleksiyonunda bulunan tüm objeleri bizlerle paylaşan değerli sanatçımız Sunay Akın, ziyaretçilerimize doğa ve hayvan sevgisini anlatabilir. Masal, oyuncak, oyun ve çizgi roman tarihinin kedilerini aynı çatı altında bir araya getiriyoruz.

KADIN DAYANIŞMA VE YAŞAM MERKEZİMİZ HAYATA GEÇTİ

25 Kasım 2020'de Kadına Yönelik Uluslararası Şiddetle Karşı Mücadele Günü etkinlikleri kapsamında Kadın Dayanışma ve Yaşam Merkezimizi vatandaşlarımızın hizmetine açtık. Merkez, şiddet gören kadınların ve çocuklarının psikolojik destek, hukuki danışmanlık, istihdam ve sosyal haklarla ilgili destek alabilecekleri; aynı zamanda sosyal haklarını öğrenip atöyeller düzenleyebilecekleri, üretimde bulunabilecekleri bir yaşam alanı olarak hizmet verecek.

İLHAMİ
ALĞÖR

50. Orhan Kemal Roman Armağanı, "Aile Mezarı" adlı romanı ile Herkül Millas'a verildi. Sadece tek bir romanın hatırina değil, Millas'ın ömür boyu sürmüş emeği, çalışmalarına da verildi...

"TÜRK ROMANINDA RUM EVİNİN İÇİ YOKTUR"

Başlıktaki cümle Herkül Millas'a ait. Millas bu cümleyi, 1870'lerden 2000'lere, yaklaşık 450 roman ve öyküyle uyukar ve değerlendirenler kurtuz. Tek çilişmasıydı ve "Türk Romani ve Öteki: Ulusal Kimlikte Yunan İmagi" adıyla kitaplaştırdı. (Sabancı Üni. Yay, 2000)

Millas, 2009'da Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi'nde, "İstanbul Romanlarında Azınlıkların Maceraları" başlıklı bir konuşmasında, başlıktaki cümlelerin tek istisnası olarak Ahmet Mithat ismini verdi:

"Ahmet Mithat (...) Tavlatı'yı anlatırken, Türk romanında ilk kez bir Rum'un evini tasvir eder, evin içine girer. Böyle bir sahneye başka bir eserde rastlamadım. Türk romanında Rum evinin içi yoktur, hep dışarda, başka bir yerdirdir karşılaşmalar; mahalledeydi, iç yerindedir. Burada ise evin içini görürüz."

Millas'ın andığı roman, Ahmet Mithat'ın "Henüz On Yedi Yaşında" (1881) adlı romanıdır. Millas, Ahmet Mithat ile ilgili saptamasını "Türk Romani ve Öteki" adlı kitabında şöyle açar:

"Bu romanda ayrıca Türk edebiyatında çok ender rastlanan bir sahne ile karşılaşılır. Sıradan bir Rum evinin içi ve basit Rumlar'ın günlük yaşamlarında kimi görüntüler. Kalyon'un ailesinin yaşıdıkları yoksul evde, topal erkek kardeş "Rumlar'ın palakarya" dedikleri yeni yetişir bir kahramandı"; bu genç güzel çinler yapan bir ustadır. Baba temiz suratlı bir kimsedir."

2020'de, bir söyleşide söz yine aynı konuya gelir: "Ahmet Mithat dışında 1980'lere kadar Türk romanlarında bir Rum'un ailesini görmedim. Rumlarla Türklerin karşılaştıkları yer resmi alan, kamu alanı, evin içi yok, kişisel arkadaşlık yok, anne yok, çocuk yok." (1)

Niye yok acaba? Mesela 1970'li yıllarda Fener Yuyakimyon Kız Lisesi'nde ortaokul öğrencisi olan Letha'nın ev içi niye yok?

"Ortaokulda hatırlarsınız kitaplarımızı kapladık. Bir tek kırmızı ve mavi kaplama kağıtları vardı. Coğrafya dersiydi. Çok sert bir hoca vardı. 'Atlaslarınızı çıkarın', dedi. Benim atlasım maviliye kaplanmıştı. Çok kızdı, kabi yirtti. 'Nefret ediyorum mavi'nden' dedi. (...) Eve gittiğimde anlattım. Büyükleştim, 'Bir daha dikkat edelim, nasıl yaptık, bundan sonra hep kırmızıyla kaplayalım', diye hayıflandılar. Diken üstündeydik o zamanlar..." (2)

Yine artık Atina'da yaşayan fakat çocukluk, pençik anılarının geçtiği İstanbul'u memleket olarak tanıyan Nikos niye yok?

"Çocukluğun nerde geçti ilk sevgiline el ele ne zaman tutuştun, nerde? Ne zaman başkışın? Hangi ilkokulda yahut hangi ortaokulda, hangi öğretmenine aşık oldun? Hangi öğretmenin sana okumayı sevdirdi?"

Bütün bunları nerede oldu? Bütün bunlar önemli." (3)

ORHAN KEMAL VE HERKÜL MILLAS

50. Orhan Kemal Roman Armağanı, "Aile Mezarı" adlı romanı (Doğan Kitap, 2020) ile Herkül Millas'a verildi. Sadece tek bir romanın hatırina değil, Millas'ın ömür boyu sürmüş emeği, çalışmalarına da verildi:

"Uzun yıllardır zorlu politik, ideolojik ve tarihsel koşullarda halklar arasındaki dostluğu öne çıkaran ve yakın tarihte izler bırakmış acılarda insanı trajedilerinden benzerliklerini ele alan Herkül Millas'ın Türkiye'den ayrılmak zorunda kalan İstanbullu Rumları konu edinen 'Aile Mezarı' romanını, bugün hâlâ yakıcı bir sorun olan farklılıkları bir arada yaşama konusunu canlı gözlemlerle ve etkileyici bir anlatımla birleştirmiş; bu konuyu, okuyuculara ısrar, önyargı, çöktürülülük gibi evrensel meselelere iç içe geçirerek başarılı bir şekilde işlemesi ve aidiyet tartışmasının nesilden nesile nasıl dönüştüğünü, ailenin farklı görüşler arasındaki gel-gittenin gösteren bir dramatik kurgu ile anlatması nedeniyle ve yazının bugüne kadarki yapıtını ve birikimini göz önünde bulundurarak..."

Ben bu ödülle çok sevindim. Seçici Kurulu'na ve süreçte emeği geçenlere çok teşekkür ederim. Hakikaten sayın Herkül Millas, bir ömür boyunca zorlu koşullarda İstanbullu bir Rum olarak

yaşadıklarını ve birikimlerini iki ülke halkının dostluğunu geliştirmek ve pekiştirmek adına yorulmuş ve çaba sarf etmiştir.

Biyografistinden cimbalayarak aktarıyoruz:

1940 Ankara doğumlu. 1971'e kadar İstanbul'da yaşıdı. Feriçöy Rum ilkokulu'ndan sonra ortaokul, lise ve üniversiteyi Robert Koleji'de (bugün Boğaziçi Üni.) okudu. Türkiye İşçi Partisi'ne katıldı (1962), askerliğini Muş'ta çavuş olarak yaptı ve 1968-1970 yıllarında mühendis olarak çalıştı. 12 Mart 1971 askeri darbesinden sonra Atina'ya yerleşti. Bu yılarda Türkiye ve Yunancadan karşıklı 20'den fazla şiir çevirisi yaptı. 1992'de Abdi İpekçi Barış (Özel) Ödülü'ne, 2004'te Yunan Yazarlar Birliği'nin Dido Sotiriou Ödülü'ne, 2005 yılında Türkiye Yayıncılar Birliği'nin Düşünce ve Kültür Özgürlüğü Ödülü'ne değer görüldü.

Size Herkül Millas'ın kuzeni Atilla Millas'a da anlatmak isterdim. 1934 İstanbul doğumlu. 20 küsur sen önce, "Mubadele" belgeseli çekimlerinde Atina'da tanışmış idim. Sohbet arısında spor hekimliğinden söz ederken Türkiye'de menüsküs ameliyatını 8 cm'den, 4 cm'e indirildiğinden söz etmişti. İstanbul adalarına dair kitapları ve kitaplarda yer alan çizimleri efsanedir.

Çok yazmış var ama Orhan Kemal ile bağlayalım:

Türkiye'de Tek Parti idiktirni filen bitmek üzereyken Orhan Kemal'in Baba Evi romanı yayımları. Orhan Kemal'in bu eseri, özellikle gayrimüslimler bağlamında yaşanan olumsuz gelişmeleri egemen söylemin tamamen karşısında yer alan bir tutum içerisinde yansıtmaya ve yeni rejimin kendisini inşa ettiği süreçte gayrimüslimlere yönelik olarak izlenen ayrımcı politikaları kıyaslaya eleştirmesi bağlamında tez çalışmamızdaki en farklı ve önemli romanlardan biri olarak dikkati çekerek." (4)

Kapatırken İstanbul Çiğirirli Delphi'nin sözleri de müesses ikrarı ve birilerine kapak olsun: "...Şimdi diyorum Atina'dan geliyoruz. Yunanistan'dan geliyoruz. Doğduk büyüydük 73'te, 65'te, 80'de gittik. 'Niye gittiniz?' Ve anladığımız zaman niye gittik'imizi, bile kalyorlar, bilmiyorlar. Bunlar genç;" (5) ✨

(1) Agos, Ocak, 2020, Agos'da, 7

(2) Atilla, Birlik, Ocak, 2020, 19/

Bakır, Ocak, Ocak, 2020, 19/

(3) M. Tarkan, s. 421

(4) M. Tarkan, s. 421

(5) M. Tarkan, s. 421

Vonnegut romanları,
içeriğindeki felaket senaryoları,
simülasyon ve kara mizah ile

SAÇMALIĞA KARŞI GÜÇLENDİRİR

Kurt Vonnegut romanları,
yeni çeviri ve kapaklarıyla
Can Yayınları'nda.

NEYZEN TEVFIK YANKI'SIDIR GÖNÜM BİNBİR SİTEMİN

yazarı: Murat Mentek
4/2011, Halkın Kızı

1944, Bakırköy
Tımarhanesi,
21 Nolu Kocak

* Tutarım kendi ruhumun sesine,
Kulbimin ortası, mukaddesine

میان روی
کوی
دانش
افش
کالیسین

MEVHABA
ÜSTAT VAR MI
MUSAFFE?

1901, Galata
Mevlâihanesi

ANLATMASI MÜŞKÜL VE ENTERESAN
BÜYÜK BİR ŞEY VAR NEYİN SESİNDE...

GÖK MUTLU YILDIZLAR ÇIKTI ÇİĞİRDAN
FARKI YOKTUR AŞIKLARIN SAĞIRDAN
ÖNCE DUMANIYARI BAŞLAR AĞIRDAN
BİR CEZBİYİM AKKIN PERVANESİNDE

Mayıs, 1918
Kadıköy...

BAHAR NE DE GÜZEL!
GÖK SEVİNCİLİYİM!

ÂLEMİN BİR BAĞSININ S. KEYİM
SÜMBÜLLÜ, KIRMIZI GÜLÜ S. KEYİM
DETONE BÜLBÜLLÜNE DE S. KEYİM
VELHASİL İKBAHARINI S. KEYİM

MEVLEVİ,
BEKTAŞI, MELAMİ'NİNİZ
BENİ AFALLATTI SAYIP
SÖVMENİZ.

ZARIF NÜKTELERİ BEN DE SEVERİM
İNCELİKLER KADAR KALINLIKLAR DA
ŞU HAYATTA LÜZÜMLÜ, BİRADERİM.
TARİHİ ZAHİRDİR Kİ KASALIGA
MUHTEVADA ZAHİRETİ YAKALA.

DİNİMİZDE EDEP, HAYAT ARAMA
SANA DÜNYADAN ARKANIN GİDERİZ
ÖBÜR DÜNYANIN SINIRINA KADAR
CEHL İÇİNDE YUNARINIR GİDERİZ.

Haziran, 1926
Balıkesir...

NEYİNİZLE BİZLERİ MEST ETTİNİZ.
SİZİN İÇİN NE YAPABİLİRİZ?

BİN YARAYIN KIYMETLİ GAZİ PAŞA
ŞAHSİ BİR İSTEĞİM YOKTUR HÂŞA

BUMURUNUZ
İSTEYİNİZ
CANIM.

DOĞRUŞU
BENİM YOK
NUFUS
GİZDANIMI!

1928, Kahire...

Mehmet Akif ile
Neyzen Tüfek'in
siki dost olması...
Şaşındım kaldım.

KIRK YILDIR
İÇİYORSUN...
BIRAKMALISIN.

DÜZELMEYEN ŞU ÂLEMIN İŞİNİ
ULU TANRI'N OKAN NIHA BIRAKTIM
ŞABREYLEYİM KIRK YIL SIKTIM DİĞERİ
GÜN GÖRMEYİ KIYAMETE BIRAKTIM

İstanbul'dayken Neyzen, Mehmet Akif'e ney üflemeyi;
Akif ise ona Farsça, Arapça ve Fransızca öğretmiştir.

Bayeşli, 1951...

ROL ALDIĞINIZ
FİLM VİZYONDA,
SUPER!

ASIL FİLMİ KADER ÇEKER ÇEVİRİR
TÜM OYUNCULARI ER GEÇ İNDİRİR.

Ocak 1953,
İstanbul...

RUHUM DERİNLERDE, TENİM SURETTE
NEYZEN OLDUM VATAN ADI GURBETTE
BİR ÂZAB-I MUKADDES'İM NİYETTE
HEP AĞLADIM EDGİLER ESİĞİNDE

İçmeyi öğrendim. Aynen senin gibi içiyorum artık.
Başkalarıyla ama senin gibi içmek ayrıca sarhoş ediyor beni.

BİRİSİ YAPTI

Bir kitabın içindeki çapdolaştırdım. Aklimo kitapta brakmış bir gövde gibi sürekli etimin sesini duydum sonra. Saçlarımı dışıyıyor aynı şey düşünmekten. Gözlerim yok, gözlerimin önü, onun da önünden gitemeyi şeyler var. Her şey gerçekten gerçek mi" diye ellerimi canmda gezdiriyorum her fırsatta. Her şey çok gerçek. Senin idiysem, saçlarım di neden bende, her şey gerçekse yıllardır seni görmemiş halde neden günde birkaç keresen ellerini değiyorbana?

Bir kitabın içinde, doğuyorum gibi yarayazay çıktım dünyaya. Önce bayım, sonra iki kolum, sırtım, dizim, ayaklarım. Bayma değen ilk rüzgâr da anladım ki, dışarı diyebiryer yok, dışarı dedikleri başkibir şeyin içersi aslında.

Dünya yanılıfuzettim. Emilimdim. Dedim ki kendikendime: gittim ben, geri dönmem. Sonra her şey suyu istti. Kaynadı. İyi insanlar vardı, önce onlara. İyi insanlar bir ovada duruzunuzun bakabiliyorlardı bana. Güzel yerler vardı. Bastıkları ayaklarımın altı talımtıyordu ları dünyaya. İnsanları ayayabilmayagörsün. İyi kimseninsuçuyok. Ayakların altıdır benin sensiz yaşamaya. Görsen, nasıl diydorum şimdi, nasıl geliyorumuraya buraya. Suyumu isttiler.

Sabahları balkonda içtiği şingisaların birinde, karşıda kapıktık yürüyenlere bakıp, uyanır uyanmaz daha uzun yaşamayı düşünmek ne büyük delilik, demiştin. Demiştin. Dördün. Böyle şeyleri kim bilir kime diyorsunuz şimdi?

Ama anlattıkların arasından, en çok terkedilince deliren, delirince sokaklara tuhal şeyler yapan, azar içitince de öür diler gibi, kendini içaret ederek, beribu hallere birisioktumânında "birisiyaptı, birisi yaptı" diye bağırın o âşk delinin hikayesi kâldı akıldım. Aklim ki malım.

Utanmadı nakıldımı diyorım hâlâ. Birisiyaptı, birisi yaptı, birisiyaptı, diyor da âşkı delinilmesini bana. Kendikendime olmaz ki zaten, mutlak birisiyapar, diydorum ben de ona.

İçmeyi öğrendim. Aynen senin gibi içiyorum artık. Başkalarıyla ama senin gibi içmek ayrıca sarhoş ediyor beni. Sen bana bakıyormuş gibi özenle yapıyorum her şeyi.

Olma'dı, bir de yaşstın diğer taraflı deneyim dediğim şeylerin ardında, elimdeyastık babakıyormuş boşluğa. Orada sen. Diyeim ki elimde çatal, peynire uzandım, karşımda el âlem, kahvaltı yapıyoruz altı taraflı, genesen bakıyormuş bana. Neğin varsabahın küründe bu sofrada. Peynir yıyorum, bana bakma!

Annenim hacca gönderdik. Gittiğinde kolundan hiç çıkar madığı bilezikleri bana bıraktı. Sanki o lannı bana bıraktı. Seni unuttuğuma çokseviyor. Giderken söyledi. Artık en çok bana bakıyormuş bu dünyada. İkizim de hiçbir günüğü ağladık onu uğurladığımızda. O artık seni unuttuğuma, iyileştirmeye, iyi olduğuma, ben desem neden nerededeğilsin, neden bana annem kadar güvenemedi diye ağlıyordum oysa. Bütünümü çocuklar gibi benve abaları, annemi hacca gönderdik. Hepimiz mutsuzduk, hepimiz mutsuzlukta dökülyorduk hatta.

Arabanın kapısını açtım, anıtahtıyerleştirdim, sen çaldırtdın arabayı, ben yannına geçtim, sigara yakıp sana uzattım. Nereye diydürsün? Braşpıyım. Sevmyorsan ayrılo saçlarındeki öyle, bu ne biçim ayrılm. gene mi ben, ama anlattıyırı insanlar, bazen bende kaldılar, dedim ki aynasına.

Perdesiz cümleğini sapından tutup yere duvarı vururdum bir sabah. Bir yere bir duvara, bir yere bir duvara. Vamlu duteknesi, değışik oldu. Telerini de çekip kopardım. Ulan perdesiz dedim, herkes dağıldı, sen mi kaldın ki buharla?

Kitaptan çıkışım sabah sen Ali diye birinden bahsetmişim bana. Gıya o Ali

beni çıkarmıştı kitaptan. Ben Ali diye birini tanıyordum o zamanlar, ama tanıştımsın. Öptüm, kollarımda, sevdimonunla. Alisenin bittün kitaplanımlı okumuştum. Bendebiziusulusu üstüne ona. O zamanlar sevdiğimdenim ben, ama şimdi sen ima eden hiçbir şeyi seninle değeyimem otonu. Çünkü Aliyle sevgili olduğukbiz. Çünkü sevgiler bir birlihenkeş sevgilerini anlatamazlar. Sende müsaademetmişsin senden önceki sevgilimi sana anlatmaya. Bütün Ali'ler aynısıdır, ama ben gene de en çokse ni seviyormuş gibi.

Baban ölmüş. Kitabı bitiremiyordum. Eskisi kadar içmiyordum, çünkü kır tikkiz gımbir boğaya dönüyordum içki masalarında. Benim babam öldüğünde seninle yeni tanışmıştık, ölüm haberini aldığımız ilk seni aramıştım. Sonra sen gelmiştin yanıma. Kimse tanıymıyordu seni. Anneme ve arkadaşlarıma siz gödin demiştim. Bilmiyordum neden, hâlâ bilmiyordum neden, ama herkes gitsin, sen kal istemiştin yanına. Kaldın. On yıl.

Güçümüştü anneme arkadaşlarıma bana. Açıkçası babanın öldüğünubakışındandıyuncu ben de çok gücündimsana. Babanın ölünce değeyim, baban ölün ben değeyim istiyordum bana. Herkeştinsin sen kaldımeni istiyordum. Herkes kâldı ben gittim.

Baban öldüğünde bile aramadın beni. Baban ölünce sen de öyle düşündün mi acaba? Kaybolmuş; bir at nereye bakar, ne yaparsonra?

Bir kitabın içinde kaçmış gibi dolaştım dünyada. İçinden kaçtığım kitapdokuğüzzerime; sabahları sanki damperli bir kampondan arı (harf, nokta) nokta. Seviyirm, dünyayesimden beri, seni sevmiyordum artık, içim isırdı, kanım kayıyormı insanlara.

Bu sabah perdesiz cümleğini tamire götürdüm. Utana sikla dükkândan içen girdim. Ellerim titreye titreye kılıfı çıkardım perdesin. Uzatmış gibisord o. Sanki öyle.

Kendi kendine öyle oldu, dedim. Deli miyim, zır deli miyim acaba diye banabakar ken, birisi yapmıştı, kendikendime böyle olmaz ki abla, dedi usta bana. Perdesiz cümleğin alüminyum teknesi parampaçka. Kendikendime öyle olmuş. Normal dedi olduğumman ayrıncı, telleri de değışecek, diye ekledi.

Diye ekledi: İstersen yapayım ama eskisi gibi olmaz, ister istemez eskisi gibi olmaz abla, dedi bastrabastra. Nediyor buya?

Bana bablademear tekiyustademem; ayyapay, zaten nekisi gibi olmasın dedimona. Çıktım arabayabindim, anıtahtıktım, çaldırdım. İyyim iyi, bir sigarayaktım. Baktıymıyordum sana. Dudaklarımabaka baka, birisiyaptı, birisi yaptı, birisidedim ki aynasına.

Busabahırtır uy anpher şey banabakıyordım Ali'ye. Her zamanı demek istemedim ki iyi anlıyord Ali. Susmakta usta anılamak tabiri. Konuyu hiç bir zaman araya getirmiyord. Zaten ben pek dışarı çıkmadığım içim bitem evin konularını sağ olsun Ali getiriyor dışardan.

İyi değil, dışarı seziyalat, ben seni seviyordum, Ali iyi bir insan. ✨

İspanyol gribinin dünyayı kasıp kavurduğu yıllarda İstanbul bir yandan yangınlarla, bir yandan da salgın hastalıkla kavrulmaktadır. Zengin fakir ayırt etmeyen hastalık, yoksul evlerine de zenginlerin köşlerine de sığar, girdiği hanelerden birkaç can almadan çıkmaz. Haksız kazançla zengin olanların batıl inançlarından ve korkularından faydalanmak isteyenlerse evliyalık iddiasıyla bir düzen kurup çıkar sağlamanın peşindedir. Hüseyin Rahmi Gürpınar, çelişkilerle ördüğü romanında bir dönemin bütün aksaklıklarını göz önüne sererken okuru nefes nefese bir polisiyeyle baş başa bırakıyor.

Hakka Sığındık
Hüseyin Rahmi Gürpınar
136 sayfa, k.kapak 12 TL,
sert kapak 35 TL

iskultur.com.tr facebook.com/iskultur twitter.com/iskultur instagram.com/isbankaskulturayinlari

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Kurucusu olduğumuz İŞ Bankası Kültür Yayınları
yeni kitaplarla büyüme devam ediyor,

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ TÜRKİYE'NİN İNCİSİDİR

SELÇUK
ALTUN

"100. sayısında OT ailesine"

5261- Bir zamanlar Robert Koleji Mezunları Derneği üyesiydım. Artık dedim ama sağ olsunlar, nitelikli okul dergisi RC Quarterly'yi yollamaya devam ederler. 57. sayının konu başlığı "Arts and Ideals" (Sanat ve İdealler) idi. Etikledim, Robert Koleji'nin sanata ne denli önem verdiğini seçmek derslerinin içeriği ve yetkin akademisyenlerinden bellidir.

Dergide 1930'lardan başlayarak önemli sanatçı mezun veya öğrencilerin sıralandığı bir liste de vardı. 1990'a gelene dek onların neredeseyse tümünü biliyordum (Abidin Dino, Seniye Fennien, Yıldız Moran, Ömer Uluç, Özer Kabas, Ergün Çağatay, Tomur Atagök, Orhan Taylan, İhsan Düben, Ferhan T. Erder, Gül Derman, Jale Erzen, Sedat Pakay, Nazan Erkinen, Suzy H. Levy, Nuran Terzioğlu, Can Göknel, Betül Aydıner, Semra Özmeriç, Fatma Tülin, Eti Behar, Ayşe Erkinen, Serdar Arat, Gülnur Genç, Seifem Diler, İrem Kaneli, Ali Kazma, Elif Uras)

5262- Liste yapılır da eksiği olmaz mı? Robert Koleji 1970 mezunu Nobelist Orhan Pamuk ressamıktan vazgeçip yazarlığa yönelse de yetkin bir çizir ve fotoğrafçısıdır. Değerli ressam Banu Tansu ise 1972 mezunudur; koleksiyonumuzda severek aldığımız tabloları vardır, ıki romanının kapağında kullanılmışlardır.

5263- Orhan Pamuk'un OT – Nisan söyleşisinden: "Boğaziçi Üniversitesi'ne yapılanlık çok yanlış buluyorum, çok ayıplıyorum. Çok yanlış bir ısrar. Uygunsuz bir rektör. Ben Robert Kolejliyim, Boğaziçi Üniversitesinde okudum adı ama Boğaziçi Üniversitesinden şeref doktoram var; bu bakımdan Boğaziçililiğe de Boğaziçi Türkiye'nin incisidir. Onun pamukları içinde korunan akademisyenler Türkiye'nin en parlak akademisyenleridir. Tipki Ayasofya gibi bunu popülist dürtülerle ötekilerin düzeyine indirmek, belki popülist bir gol attık diye, sizi çok sevindebilir. Ama en sonunda milletin kuyusunu kazıyorsunuz. Boğaziçi'de de sıradan bir üniversiteye dönüştürmek kimin çıkarına? Seçkin bilim de o ayrıncılıkları olur, bu pamuklar içerisinde korunmaya oluyolar. Kaldırınsanız, o da sıradan bir üniversite olur. Sıradan

üniversitelerden de memleketin, ülkenin geleceği için parlak düşünceler çıkmaz"

5264- Lütfen devam et Orhan: "Boğaziçi'nde direnen profesörlere, öğrencilere de çok saygım var. Herkesin kolaylıkla tutuklanıp, hayatının karartıldığı bu ortamda bu insanlar cesaretle "hayır" diyebiliyorlar. Demek ki çok kızgınlar, haksızlığı kaldırmıyorlar ve onların bu cesareti pek çok kişiye örnek oluyor. Hükümetin, devletin, en yukarıdakilerin yaptıklarının yanlış, milletin geleceğini körelten şeyler olduğuna içtenlikle inanıyorum."

5265- Sile-İstanbul karayolunun sağ cennahında bir yerel tat durağındaki mekân levhaları: Artvinli Fotoşun Yeri, Karadenizli Bacın Yeri, Öznur'un Yeri 08, Evlin Abıların Yeri, Hanım Ağasının Yeri, Meşhur Hanımağasının Yeri, Baranın Annesi Laz Kızı, Aliye Bacın Yeri, 52. Ordulu Sevgili Bacın Yeri... (Noktalamı işaretleri yaklaşımlına karışmamıştır.)

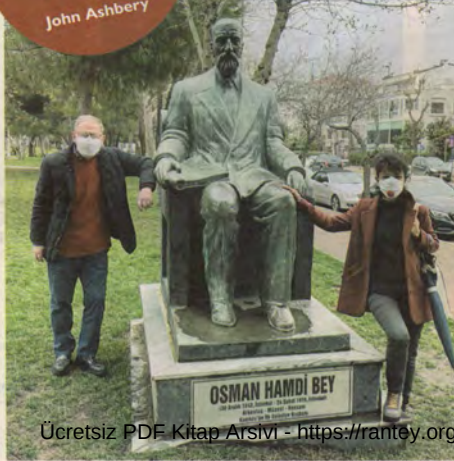
5266- (TAKINTI!)

5267- İddialı bir proje: Türk argosuna "emoji" karakterler üretme yarışması.

"Paris'te mutlu oluşu
yakalamışsan
başka bir yerde
mutlu olamazsın;
Paris'te bile."

John Ashbery

Selçuk Altun, Osman Hamdi Bey Anıtı, Rüken Kızıler

5268- Küresel kültürarazi:

Milyonlarca kişinin katılı olan Stalin, konunun basit bir istatistik olduğu görülmüştü. / Cengiz Han 40 milyon kişilikinden sorumluyum. 1200'lerde bu sayı dünya nüfusunun yüzde 10'una tekabül edermiş. / 2000'lerde Trump'ın benimsenme oranı %40, Obama'nın %48, Clinton'un %55 iken, Stalin'in (Rusya'da) %58 imiş. / Ünlü yazar Kingsley Amis (1922-1995) oğlu Amis'e yazar olma sürecinde destek vermezken onun kız arkadaşlarına asılmaktan geri kalmaz. / Vladimir Nabokov'a göre iyi yazarlar, zamanı gelince komik olablen kişilerdir. / Martin Amis'e göre İngilizce 750bin, Fransızca 500bin ve İspanyolca 380bin sözsoyuten mükemmel. (Türkçe: 111bin?)

5269- "Karanlık Oda Sarkıları" – Enis Batır: "Ölümler Koyağında Çatılmış Düşler" Bölümünden Şiir Şiddetine Düzeler.

Karlığın burundamın ben,
Karlığın kükürdüm arada ne yapıyor.
Bütün iyaretlere kan kokusu simiş,
Pursuk son yeşil plazma gibi ok
Hangi yana dönecek olursan yatak
Akrep ve yelkovan ve pira
Sabırsız şafak koca gibi otup

Zaman bir iskambil destesi

Sakot kanatlı melek rastladığımda
Çayırda beyaz mor arsanı yağmır.

(Dizeler biteviye okunduğunda bir sürrealist şiir tadı alınmaz oldu mu?)

5270- Kitap Önerileri:

Günlikler – Sylvia Plath (Çev. Merve S. Işın), Kırkımdaki / Cumhuriyet ve Anıtları – Zafer Toprak, Şiir / Günlükler (1956-1966) – Ekrem Alkan, (Haz. Binnur M. Büyükduran), YKY / Tasrıda Bir Ay – J.L. Carr (Çev. Umay Öze), Jaguar / Attika Geceleri – Aulus Gellius (Çev. Levent Keskin), Doğubati / 38 Kuşak – Cahit Kayra, Şiir / Sinema Yazıları – Mehmet Baydur, Kırkımdaki / Günlükler (1947-63), (1964-80) – Susan Sontag (Çev. Begüm Kovulmaz), Everest / Ateş Sonene Kaldan – Aylin Balboa, İletişim / Deyan – Güven Turan, Kırkımdaki / İsviçre'de Akan Zaman – Uğur Kökten, Sözcükler.

5271- Filtresiz sigara döneminde Türkiye'nin en gözde sigarası "Yenice" idi. (Rahmetli babam da içmişti). Bu marka 1900'lerin başında da var ve Alman Hugo Zietz onun Avrupa dağıtımcısıdır. Derken Dresdenli Herr Zettz karından en büyük sigara fabrikatörü oldu. Ünlü mimar

Martin Hammitzch'e (Adolf Hitler'in eniştesi), doğu ile batıdan motiflerle bezeli bir sigara fabrikası sipariş eder. Çatısında minare ve kilise kubbelelerini yer aldığı bina 1909'da tamamlanır ve Dresden'deki anıt barok binaların estetiğine zarar veriyor diye eleştirilir. Yetermiyormuş gibi binanın ön cephesindeki neon ışıklarda, "Selamün Aleyküm" yazarmış, İkinci Dünya Savaşı sırasındaki yoğun bombalanma sonucu albenili binanın üçte kısı yıkılmış. Batı ile Doğu Almanya birleşince 1990'da restore edildi. Yenideze adlı yapıt artık bir iş merkezi ve çarşısı da bir gurme restoranı var. (Binada sigara içmek yasaktır.)

5272- Türkiye'de 2020'de 617 milyon kitap basılmış. Kış başına düşen kitap sayısı bir önceki yıla göre 6.9'dan 7.3'e yükselmiş. O rakamdan ders kitapları (184 milyon) çıkartılınca kış başına düşen kitap sayısı 5'tir. Daha doğru bir sonuç için 2020'de üretilen e-kitap ve ithal edilemler toplamına eklenilmelidir. Daha önemlisi okuryazar kesitin okuduğu nitelikli kitap sayısıdır. Nitelikli okur olmak da bir yetenek işidir.

5273- İstanbul'da 2020 itibarıyla kayıtlı otel sayısı 2878'dir. Her birinde bir gece konaklasanız 8 yıl tutar. Adında Pera ve Phosphorus kurayıcı geçen kaç otel olduğunu merak etmişimdir. İstiklal Caddesi'nin yavrulardan Kurayıcı Sokak'taki otelin adıyla Santa Ottomant!

5274- İş Kültür'ün yazarı olma nedenlerimden biri de birikimli ve bibliyofili okurum Rüken Kızılder. O artık editörlümdür ve KİTAP İÇİN 4'ün çıktılarındaki notlarını görüşmek üzere, covid'le nedenlerle, Kalamış Park'ında buluştuk. Kısa süren açık hava toplantısından sonra parktaki Osman Hamdi Bey (1842-1910) heykeliyle bir hatıra fotoğrafı çektik; üstat aynı zamanda Kadıköy'ün ilk belediye başkanıymış. (Okumayızma evimden Kalamış Park'ına sağanak yağmur altında yola çıkarken, aklıma eski editörlerim geldi: Ayfer Tunç, k. Iskender ve Birhan Keskin. k. Iskender'in anısına saygı, Ayfer ile Birhan ustalara sevgilerimi gönderiyorum.)

5275- Modern Sanatın Felsefesi – Herbert Read (Çev. E. Kök, H. Örgün). Hıyalperest Yayınları. Sir Herbert Read (1893-1965) saygın bir estet, eleştirmen ve şairdi. 1954'te Yapı Kredi'nin 10. kuruluş yıldönümü için düzenlenen resim yarışmasının jüri başkanıydı. (Diğer jüri üyeleri Lionello Venturi ile Paul Fierens gibi küresel eleştirmen ve sanat tarihçilerdi.) "İş ve İhtisat" konulu yarışmayı, ağır top (şeytan akademisyen ressamlar dururken amatör bellenen Aliye Berger kazandıncı sanat alanında neredeyse kıyamet kopmuştu.

5276- Hizmetlerinden zaman zaman faydalandığım A.T. turizm şirketinden mobil telefonuma ilginç bir "seminer" mesaj geldi: "24.03.21 günü saat 20.30'da A.U.'nın yeni romanı "K.T.U." üzerine bir söyleşi." (O tarihte bu roman daha yayımlanmamıştı sanırım Haziran'da piyasaya çıktı.)

5277- 10.04.21 tarihli Hürriyet Kelebek'ten TERCÜMANLIK İÇİN ÇOK MESAJ GELDİ! Son olarak Twitter'a "Türkiye tweet'lerini insanlara Türkçe çeviri yapacak derin ruhlu akülü Türcü bir kış anyorum" yazan Aleyana Tilki, çok sayıda tercüman adayının kendisiyle letişime geçtiğini söyledi: "Tweet'lerimi anlaşılır hale getirmek istiyorum. O yüzden bir tercüman lazım bana. Zehir gibi tipler var. Aslında beni hangisi tipler takip ediyor diye bir testi bu. Anşın iyi bir test yaptım. Bayağı iyi tipler takip ediyormuş, Ç.D.M (direkt mesaj) geldi tercüman olmak için."

5278- Fatma Tülin Öztürk için: "Paris'te mutluluğu yaşıyolsanız başka bir yerde mutlu olamazsınız, Paris'te bile." John Ashberry

5279- İstanbul'un öncü sanat noktası Evin Sanat Galerisi mart ayında 25. kuruluş yıldönümünü kutladı. Kadın dost Evin Ilyem'in (1960-2018) zamansız vefatından sonra oğlu; film yönetmeni, fotoğraf sanatçısı ve bibliyofili Osman Nuri Iyer galerinin başta geçti.

"Sevgili Evin, Osman Nuri ile Ümit emanetine en iyi şekilde sahip çıkmak için çarpınıyorlar. Rahat uyu..."

5280- 24.05.21! Mephisto Kitabevinde Uğur Kolden'in (doğ.1934) "İsviçre'de Akan Zaman, Günlükler (2007-2014)" adlı kitabını görür görmeyiz aldım. Uğur Bey kurnacma dışı türün ustalardan; kitabı yayımlayan ise Sözcükler ve sahibi, T.F.

T.F. yaklaşık yirmi yıl önce hakkinda mesnetsiz, trajikomik dedikodular üretince kendisine yazıt vermekle kalmamış, gerektiğinde kendisinin etik dışı girişimlerini de eleştirmişti. (Orneğin, jüri üyesi olduğu bir şiir ödülüne sahibi olduğu Sözcükler'den çıkan bir kitapla katılıp, ödülü şairinin kazandıncı gibi.)

İki yıl önce Turhan Günay Cumhuriyet Kitap'ın genel yayın yönetmenliğinden ayrılmış. Ben de ayrılış, Kitap içinleri OT için yazmaya başlamıştım. Yerine T.F. gelince derginin irtifa kaçbedeceğine biliyordum. Geçen yaz "Aynık Çeymes Sokak" çıkınca, kitabımla ilgili ilanı kabul eden T.F., sonradan öğrendiğime göre hoş bir tıtan yazıyı geri çevirmiş. (Bu konuda T.F. ile ilgili bir yazıyı okudum. T.F. ile ilgili oradaki yazıyı da okudum.)

Burt Britton (1933-2018) dünyanın en heybetli şahafı Strand'ın (828 Broadway, New York) bir efsanesi çalışıyordu. Karizmatik, gizemli ve bilgeliydi. Fırsat buldukça okumazdı. Yazar, şair, akademisyen ve sanatçının doğuydu. Onları gece hayatında da yalnız bırakmazdı, filmlerde küçük rollerle çıkış, bir kitabı açıp batırması. Hayatın her anının tadını çıkarmaya karar vermiş bir nüktedandı.

1965'te aklına esti, yazar Norman Mailer'e bir otoportresini yaptırdı. Bu bir tutkuya dönüştü, on yıl içinde 1200 yazar, şair, çizer ve sanatçıya otoportrelerini yaptırmıştı. Bu emsalsiz görsellerin altı yüzünü 1976'da "Self-Portrait, Book People Picture Themselves" adıyla bir kitapta topladı. Aykırı bibliyofili, görselleri 2009'da bir özel müzayede ile sattı ve kitap dünyasından çekildi...

EVRENSEL OTOPORELER

Bir yazar bir büyük kitap yazabilir ama bu onu büyük yapmaz, o yalnızca bir büyük kitabın da yazarıdır.

Anthony Burgess

Anthony Burgess
NYC 1975

"Heike jish on jish"

Margaret Atwood

Gelcek bugünde sekide, okumasını bilene.

Margaret Atwood

ALİ LİDAR

"Weltschmerz" ya da "dünya ağrısı"...
Alman romantiklerinin kullandığı bu ifade son günlerde
hissettığım duyguların en yakın karşılığı sanırım.

DÜNYA AĞRISI ÇEKİYORUM

408.

Tepebaşı Dükü olarak hepinizi en içten duygularıyla selamlayarak başlayayım lafa. Dük olarak, evet. Nereden çıktı bu düklik mevzuu... Kimi zaman olayı İngiltere Kraliçesi'nin torunlarına bağlayarak, kimi zaman saçma sapan bir asalet hikayesi uydurarak... Bir sürü yerde bir sürü farklı cevap verdim ama artık vakit itiraf vakti...

Evet, düküm ben, evet. Tepebaşı Dükü! Unvanımı herkesin uduyduğu saatlerde Şirintepe Parkı'nda tek tek saydığım kuru dallarını ayıklaadığım, yeri geldiğinde diplerine işeyip gölgelerinde uyuduğum 63 tane ağaçtan aldım.

Unvanımı her gün saat tam sıfır iki gibi gelen ve köşede görünür görünmez etraftaki diğer köpeklerin mutlak bir saygıyla sağa sola çekilmesine sebep olan, pringlisi sadece benim elimden çıkan o sak ayağı aksak bilge sokak köpeği Barut'tan aldım.

Düküm ben, evet. Neredeyse yirmi yıldır hakkını bir türlü veremediğim öğretmenliğimin mağdurları olan, her halime, karpisine, bazı günler kendime bile tahammül edemeyen tahammül eden, idare eden, katlanan öğrencilerim verdi bana bu unvanı!

Düküm oğlum ben. Kenar mahallede, iki odalı evimizde beraber büyüdüğüm dört kardeşle beraber, sabah okula gidip gidememe durumunun giyilebilecek haldeki tek pantolonumun kuruyup kurumamasına bağlı olduğu akşamlarda, gözlerimi sıkıca yumup kurdüğüm uçsuz bucaksız hayallerin prenseslerinden, şövalyelerinden, şatolarından ve ejderha sırtındaki kahramanlarımdan aldım unvanımı...

Düküm valla ben. 18 yaşına bile girmemişken vestiyerinde çalıştığım pavyonda tanıştığım Pervin ablam, her gece bir şişe rakı içmeden uyuyamayan Altan abim, kendini astığı ipte bile gülümseyen Şeref amcam, çöplerden kutu toplayarak geçinen Aziz, bu baktan dünyada bir tek resim bile bırakmadan göçüp giden Ramazan, üşüyen çocuklarına yakacak odun almadığı için ellerine saç kurutma makinesi verip yan odada kendini asan Emine Akçay, bir hayale bütün şehri inandırıp kendisiyle birlikte yaşayan Malatyalı Mercedes Kadir vekli tayin etti beni. Hepsini temsilen bulunuyorum aranızda...

Velhasıl kardeşlerim, sorumluluğum büyük! Bana istinden hepinizi tekrar selamlar, büyüklerinizi

ellerinden, küçüklerimin gözlerinden öper, yaşatırlama fazla muhatap olmadan inciden yoluyla alırım. Vesselam...

409.

"Weltschmerz" ya da "dünya ağrısı"... Alman romantiklerinin kullandığı bu ifade son günlerde hissettığım duyguların en yakın karşılığı sanırım. Daha güzel, daha modern bir dünya hayal ederken, gelişen teknolojinin bütün barbarlıklara araç olarak kullanılması karşısında yaşanan hayal kırıklığı ve şaşkınlığın bir ifadesi "weltschmerz".

Boyle durumlarda sıkça yaptığım şeyi yapıp Georges Perec'e sığınıyorum yine. Zannımca dünya ağrısının ne demek olduğunu en güzel anlatan ve anlatan yazar o. 'Hayata Rağmen Edebiyat' kitabımda onun dünya ağrısını nasıl çalıştımın kalemini yazmaya çalıştımın kalemini yettiğince. Şimdi bazı satırları tekrar anımsamanın tam zamanı:

"...velhasıl en çok yaşadığım duygu hali bu; dünya ağrısı çekiyorum. Benden yaklaşık 50 yıl önce birisi yazmış sanki benim ruh halimi. Anlamımı bilemediğim zorunluluklarımı, sorumluluklarım var, kendi küçük dünyama sığmam, ona sığınmam mümkün değil; yaşadığım şehirde müthiş bir uğultu var, enerjilerinin ve mutluluklarının nedenini bir türlü anlayamadığım pek çok insan bilmeden yükleniyorlar omuzlarına ama kaçış yok. Kaçışın olmadığını, yaşamının ben istesem de istemesem de bu doğrultuda, bu sınırlar dahilinde devam edeceğimi, etmesi gerektiğini de yine Perec yüzüme vuruyor; en yüksek tepelerin doruğuna ne diye tırmanasın ki, sonradan inmek zorunda kalacak olduktan sonra..."

410.

440/ZAMBAK HANIM

Zambak Hanım'la

A-101'de karşılaştık. Vizontele filminde bir sahne vardı hatırlarsınız. Şehre civciv geliyordu bir kamyonet dolusu. Herkes kapış kapış alıyordu. Binlerce sarı civciv... Aralarında da tek bir kara civciv. Herkes sarıların topladı, karayı ise eline alan bıraktı, alan bıraktı.

Kara bir civciv bir tek Akkarakıvıç. Kaldı kimsenin istemediği. Geriye sonradan

hak yerini buldu. Bütün o sarı civcivler horoz çıktı, bir tek bizim kara civciv tavuk oldu. İşte A-101'de tam olarak buna benzer bir sahne yaşadık. Herkes güzel, bakımlı çiçekleri kapışmış geriye bir tane garip, yaprakları kurumaya başlamış, muhtemelen kimsenin almayacağı Zambak Hanım kalmıştı. Sigara, vileda takımı ve kavun almak için girdiğim marketten koltuğunun altında Zambak Hanım'la çıktım. Küçük evimin mutfağındaki masaya koydum. Yapraklarını pamukla hafif hafif iletisip sildim. Az az suladım her gün, güneşin karşısında keyifle serpilmesini izledim. Ara sıra muhabbet de ettim lafı fazla uzatmadım. Bu kadarı yetti kendisine, bana dünyanın en güzel çiçeğini hediye etti bir ay bile geçmedim. Kavunçılı/yavrucağ saklımın, bakmaya doyamayacağınız güzellikte bir çiçek karışımıymuş tohumcuğunun içinde...

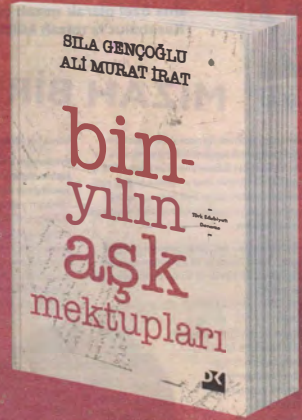
Demem o ki çiçekler ve hayvanlar insanlar gibi değildir. Kendilerine biraz ilgi göstermeniz yeter, o zaman en güzel hediyelerle size karşılık verirler. Zambak Hanım da öyle yaptı. Azıcık su ve muhabbet karşılığı şenlendirdi evimi. ✿

En çok yaşadığım
duygu hali bu;
dünya ağrısı
çekiyorum.

Binyılın Aşk Mektupları, aşkları görünür kalan ve tarihöncesinden bugüne aktaran mektupların izini kutsal kitaplara kadar sürüyor ve bir kez daha mektuplardaki aşkın kalıcılığını ispatlıyor.

Enver Aysever'den bir 50 yaş romanı...

Beylerbeyi'nde başlayan, Yoğurtçu Parkı'nda çiçeklenen, hüznü tüm İstanbul'a sinen bir aşkın romanı...

www.dogankitap.com.tr

/dogan_kitap

/dogan_kitap

/dogan_kitap

/dogan_kitap

/dogan_kitap

Ücretsiz PDF Kitap Arama - <https://rante.org>

**Doğan
Kitap**

GÜLŞEN İŞERİ

ERSİN KARABULUT, "Sandık İçi" isimli köşesiyle hepimizin aklında kalmayı başaran bir isim ... "Toplumsal meseleleri yazıp çizerek bir yere taşımaya çalışıyorum evet, ama öyle olarak mizah çabam yok. Zaten ben pek komik biri de değilim" diyen Ersin Karabulut'la mizah kültürünü, karikatür dergilerini ve Yeraltı Öyküleri'ni konuştuk.

MİZAH BİR BAŞ ETME YÖNTEMİDİR!

Ersin Karabulut'un yıllarca mizah dergilerinde çizgi roman olarak yer alan Yeraltı Öyküleri serisi önce Fransa'dan ardından da bugüne kadar Türkiye'de okurları bulmuş. Uzun soluklu büyükler Fransa'da Contes Ordinaires D'une Société Resignée (2018) ve Jusque Ici Tout Allait Bien (2020) isimli iki album olarak yayımlandı ve büyük ilgi gördü. Türkiye'de İnkilap Kitabevi e-ticarette karlı buluşan Yeraltı Öyküleri ise, toplumsal meseleleri mizahla yorumlayan, daha çok insanoğluka noktasına olarak okunup pek çok kez okunmuş çizmeye dönüşmeye davet ediyor.

Yeraltı Öyküleri ile başladım... Serisi, farklı dergilere çizdiğini öykülerden oluşuyor... Hatta Fransa'da ilk kez yayımlanmasının ardından büyük ilgi gördü. Türkiye'de de bu ilgi devam ediyor. Bu süreçten bahsederseniz?

Yeraltı Öyküleri, 2001 yılında Lombak Dergisi'nde çizmeye başladığım bir seri. 2005'e boyunca bir kitaba dönüştürmedigimi düşündükçe hâlâ kendime hayret ediyordum. Sabırla beklemiş olan okurlarımıza da minnettarım. Çok fazla düzeltme yapmam gerektiği için eteyleyip durmuştum. Fransız mizah dergisi Fluide Glacial bunları yayımlamaya başlarken bazen yeni öyküler çizdim, bazen de sevdiğim eski öykülerini anırdım. İlk kitap orada da "Contes Ordinaires d'une Société Resignée" adıyla 2018'de çıktı. "İstifa eden (ya da çöken) bir toplumdan sıradan masallar" anlamına geliyor. 2020 yazında da ikinci kitap olan "Jusqu'ici Tout Allait Bien" ("Şimdiye kadar her şey yolundaydı") yayımlandı. İlginç bir şekilde orada ilgi gördü. Ben de şaşkınlım. Bir tarafından diğer bir yere denk geldi herhalde. Orada klasik bir çizgi roman albümü formatı var. 64-72 sayfa civarı. Bu kitapları Türkiye'de de iki kitap şeklinde çıkartmıştım düşündüyordum ama madem bu kadar beklentik, şöyle kalınca tek bir kitap olsun diye düşündüm ve bu bir kitapla biterizdir. Bir ki ay önce de İnkilap Kitabevi'nden yayımlandı. Alınları, okuyanların sevdiğini görüyorum, çok mutlu oluyorum. Alıştıkla kitapta yer bulamayan çok fazla öykü var ama bazılarını yeniden çizmeyi istiyorum, bazılarını da herhangi bir kitaba koyabilecek kadar beğeniyorum.

İkinci bir kitap olur ama her şekilde.

Öykülerinize baktığımızda güç, kavram, aile kavramı, bazarı, toplum eleştirisi vs. görüyoruz. Bu anlamda derdinizi çizgiyle yansıttığınız düşünür müsunuz?

Umarım yansıyorumdur. Ben insanı çok ilginç buluyorum. Aslında bir hayvan fakat beyni büyük olduğu için kendini hemen değerlerinin çok dışına bir yerde konumlandığını. Kedi nasil lazzerin peşinden istemsiye koşuyorsa insanın da böyle şeyleri var ve bunlardan bahsetmekle sakınca yok. Hem bir kadar çok "Yanılmamak Allah'a mahsus" falan deyip hem de kendi kararlarından bu kadar keskin şekilde emin olmak çok fantastik bir şey. O yüzden "Yanılmış olmamaya çalışmak", yani bu bilşsel uyumsuzluk denen şey, çok ilginç ve düşünmesi eğlenceli geliyor. Sanırım neredeyse bütün işlerimde bu var. Sandık İçi, Yeraltı Öyküleri filan hep bir "Yanılıyor olabiliriz, her şeyden bu kadar emin olmayan" ricası.

Yıllarca toplumsal meseleleri mizahla bir boyutataydınız. Öylebir Türkiye'deyiz ki mizah da bir yer kadar... Ne derisiz?

Valla açıkçası benim artık mizah görmekten midem bulunuyor bazen Türkiye'de. Mizah bir baş etme yöntemi dir fakat hiçbir konuda ciddi konularla yorumlanmasın da fena skılıyor. Bakıyorsun inanılmaz şeyler oluyor. memleketle. Bir şey söyleyecekin, "Silvri söğürtek", "Pudra sekeri, leblebe ehe ehe" falan diyorlar. Toplumsal meseleleri yazıp çizerek bir yere taşımaya çalışıyorum evet, ama özel olarak mizah çabam yok. Zaten ben pek komik biri de değilim.

Türkiye'de mizah doğru yapılmıyor diyorsunuzanladığımız...

Barada basık kültüründen desöz etmekte gerekirdi mi? Yani dediğim gibi, mizah her yerde. Twitter'da herkes mizah yapıyor. O anlamda zorlaştı mı biliyorum. Tepeden basık ve korku tabii ki var ama insanlar söyleyecek şeyleri söylemenin yollarını buluyor gibiler. Fakat işte çok kadar kolay ve çok yapınca da artık orijinal

bir şey söylemekten, "leblebe, pudracı" şeklinde papağan gibi aynı şeyleri söyleyip, asıl konularla gereken meselelerin de etkisini kaybetmesine sebep olduğunu düşünüyorum. Bir de gerçekten alımızı kaybedeceğimiz artık. Sabah uyanalım, kendime geldim, telefonuma bakıyorum neler olmuş diye. Bir şeylerin mizahı yapılmış ama konunun kendisini bulamıyorum. Neyin mizahı bu diye anlamaya çalışıyorum. Bence bu durum korkuya ilgilidir. Korku bu coğrafyada o kadar büyük ki, kötü bir şey olduğunda o konuda kalmıyoruz, orada kalmak ve çözüm üretmek çok zor. Kaygıyız o yüzden. Bir sonraki kötü olaya kadar.

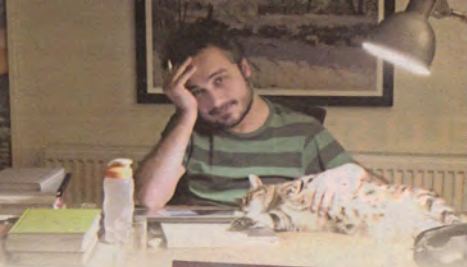
Sızırtı dışında da oldukça popüler bir çizgi romancısı, dünya mizah kültürünü nasıl yorumlarsınız?

Dünya özel olarak takip ettiğim mizahçı yok. Woody Allen'in kitaplarını eskiden okur ve severdim. Daha sonrakilerden Seinfeld, ama özellikle de Curb Your Enthusiasm'daki mizahı çok sevdim ve hayran kaldım. Zaten bunlar bizdeki mizah dergilerinin tonuna daha yakın işler. Curb Your Enthusiasm'da işlenen bazı konuları ben Sandık İçi'nde çizmiştim, ya da benden çok önce başkaları da anlatmıştı. Monty Python falan da çok kafa açıcı işlerdir. Louis C.K.'i çok seviyorum. Çizgi roman ya da karikatür tarzında mizah çok fazla biliyorum. Yani Amerika'da Mad var ama artık kendisinin parodisi haline gelmiş bir yayın.

Penguen ile bağlayan süresizci Uykusuz'un kurucularından yapıyor... Karikatür dergilerin artık çok görüyoruz, ki eskiden herkesin elinde görmek mümkündü. Sosyal medyanın etkisi mi? Öte yandan romanları bile çizgi romana dönüştüren popüler bir durum da var. Nasıl yorumlarsınız?

Formatlar değişiyor. İnternetin ve akıllı telefonların etkisi kaçınılmaz. Eskiden dergiler ana çizgi ve mizah yayınlardı. Şimdi meraklısın ve koleksiyonerlerin almaya devam ettiği türden yayınlar. Hoş, toplamda baktığımızda Uykusuz haftalık olduğu için birçok ayık dergiden fazla satıyor ama elbette ki on sene önce sine kiyasla çok çok azaldı. Bugün dergi çizilerinin bile sonradan sosyal medyada daha çok donecek işler yaptıkları görüyoruz. Ama bunu da yadırgamıyoruz. Yeni platformlar oluyor, mecralar değişir. Üretilebilir de tabii ki bir şekilde adapte olacağız.

Edebiyatın çizi romanolarak okula buluşması yeni kuşak için avantaj mı peki?

Bence avantaj. Mesele bir öyküyü anlatmaksa, çizgi romanla da anlatılabilir. Elbette artık o başka bir ürün oluyor ama çizgi roman formatında olmasa. Şuç ve Ceza'yı okumayacak insanlar için cazip bir şeyse, neden olmasın? Uyarlamalar şahsen çok tercih ettiğim şeyler değil o yüzden kalitelerini de çok bilmiyorum. Ama iyisi muhakkak ki yapıyorlardı ya da yapılabilir. Benim de hayallerimden biri sevdiğim bir Poe öyküsünü çizmek.

Dijital dünyanın mizaha etkisizolduma? 80'lerdeki Gergir, sonrasında çıkan karikatür dergileri döneminde çokpopülerdi ve çok satıyordu. Ne değişti? Ya da değişti mi?

Telefon ekranında olmayan herhangi bir şeyi, eğer gıda ya da giyim de değilse satmak çok zor hale geldi. Müzik orada, televizyon, sinema orada. Sosyalik orada. Gergir zamanında tek kanal var. Alternatif yok yani Gergir'in. Sindi her şeyin milyon tane alternatifi var. Ben düşen satılara üzümek bir yana dursun, şu an gidip herhangi bir dergiyi bayiden alan insanlara şaşkınlıkla ve kalp gözlerle bakıyorum. Ben de öyle bir insanım ve kendim gibileri görünce sevinyorum. Nesneleri seviyorum ben. Bir şeyleri fiziksel olarak tutmak filan güzel şeyler. Bu yayınlar ekrana aktarıldığında, sadece okuma tecrübesini aktarmış oluyorsun. Hepsinin dışında, çok önemli ve kaliteli bir aylık dergi çıkarsak yine ilgi göreceğini de düşünüyorum. Zamanı gelirse bunu yapmayı çok istiyorum ama her şey ülke şartlarına bağlı.

"Sandık İçi" hikâyeleriniz iş dünyasının neresinde?

Son birkaç yıldır çizmediğim için nasıl oldu da o kadar çok şey anlamamı anlamıyorum. Yani toplamak 600 civarı başlayıp biten Sandık İçi öyküsü yazıp çizmişim. Haftalık yayına iş yapınca mecburen bazen özeniyor.

Mehmet Ali & Akşamsefası

bazen de hızlı hızlı kotarıyorsunuz. İğnec bir şekilde bazen o özendiğiniz işler beklediğiniz ilgyi görmüyor, bazen de o hızlıca kotardığınız işler çok sevilir. Sandık İçi hayatımın o kadar uzun süre büyük bir parçası oldu ki, gün içerisinde yaşadığım her şeyi otomatik olarak çizgili

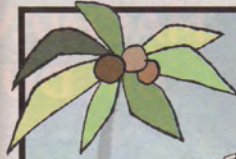
bir hikâyeye dönüştürmüş olarak görüyordum. İğnec kötüsu bazı yaşadıklarım hafızamdan silindi ve artık onları çizgiye dönüştürdüğüm haliyle hatırlayabiliyorum. Benim için bir anlamda 20'li ve 30'lu yaşlarımı anlattığım detaylı bir çizgili günlük aslında. Geçmişte kalmış gibi konuşuyorum ama şu an Fransa'ya hazırladığım yeni kitabım aslında bir tür uzun Sandık İçi. Tekrar haftalık olarak düzenli çizer miyim bilmiyorum, ama en azından arada yapmak isteyeceğime eminim. Kitaplaşması ama iki kitaplık iş var. Onları da dördüncü ve beşinci kitaplar şeklinde hazırlamayı istiyorum yakında.

OT okurlarına dünyadan ve Türkiye'den önerceğiniz çizirler/çizgi romanlar var mı?

Eskisi kadar çizgi roman okumadığım için yeni isimleri pek bilmiyorum. Sevdiğim klasik isimler; Charles Burns, Daniel Clowes, Gipi, Lorenzo Mattotti, Moebius, Tard, Bilal, Adrian Tomine, Simon Hanselmann, illa ki Robert Crumb, Art Spiegelman. Türk çizirlerin hangi birini sayayım bilmem. Çok fazla var. Memo Tembelçizer, Bulent Ustün, Oky, Ergün Gündüz, Engin Ergonultas, Tuncay Akgün, Mehmet Çağcağ, Kemal Aratan, Engin Ergonultas, Behiç Pek, Metin Fidan, Uğur Gürsoy, Sönmez Karakurt, Yiğit Özgür, Cengiz Ustün, Suat Gönülyü, Kenan Yazar, Ramize Erer, Bahadır Baruter, Rahmetli Galip Tekin abimiz, Cihan Kılıç, Cihan Ceylan, Cem Dinlenmiş. Gerçekten yaz yaz bitmez, birbirinden yetenekli milyon tane insan var memleketkte. Bu insanların çoğuyla tanıştım ya da birlikte çalıştım, çoğundan da çok şey öğrendim. Yeni yazarlar da sürüyor insan. Çizgi romanı okuyanlar da var.

GÖZ HAKKI

LEVENT GÖNENÇ

İssız bir adaya düşersenim yanımıza alacağım üç şey:

ÖZNE
TÜMLEÇ
FÜKLEM

Kimse ölmiyor - sadece sönüyor.

kuşluk iskenler'in "Galileo'nun Pergeli" kitabından

kuşluk iskenler'in "Galileo'nun Pergeli" kitabından

İLKER

KOÇAEL

Machiavelli hükümdarlara zulmetmeyi vaaz eden bir şeytan mı yoksa hayali ütopyalara uğraşmak yerine kimsenin görmek istemediği gerçekleri yüzümüze vuran öncü bir gerçekçi miydi?

MACHIAVELLI ŞEYTANI BİR DÜŞÜNÜR MÜ?

Bazı düşünürler vardır ki, isimleri pek hayırlı anılmaz. Bu düşünürlerin bir listesini çikarsak Niccolò Machiavelli'nin mutemelen birinciliği zorlayacağı, en azından ilk üçe gireceği kesin gibidir. Soyadından türetilen ve birçok dille karşılığı bulunan "Makyavelcilik" kelimesinin TDK'da bulunana anlamına bir bakalım: "Politikada amaca ulaşmak için ahlaka aykırı da olsa her türlü aracı hoş gören anlayış." Peki Michelangelo ve Leonardo da Vinci'nin çağdaşı, Fransa doğumlu siyaset insanı ve düşünür Machiavelli (1469-1527) siyasetçilere zulmetmeyi ve kötülük yapmayı vaaz eden bir şeytan mıydı gerçekten?

Machiavelli'nin bu imajı esasında Prens kitabında benimsediği "gerçekçi" yaklaşımdan kaynaklanıyor. Zaten kısa bir kitap olan Prens'i okuduğumuzda görüyoruz ki bu kitap özellikle Antik filozofların ve devamında Orta Çağ'ın sofü filozoflarının yazdığı kitaplara pek benzemiyor. Çünkü söz konusu filozofların yapmayı amaçladığı şey, daha üstün bir iyiyeye ulaşmak için sahip olmamız gereken siyasi sistemlere dair fikir yürütmektir. Yani siyasi alanın kendi başına hiçbir anlamı yoktur. Bu alan; ahlaki alana hizmet etmek, onu daha da mükemmelleştirmek için vardır. Machiavelli, Prens kitabının 15. bölümünde söylediği şu sözlerle tam da bu yerleşik geleneği tersyüz ediyor: "Birçok kişi, kendi adına, gerçekte hiç düşünmemiş ve hiç bilinmeyen cumhuriyetler ve prenslikler hayal etmiştir; kişinin nasıl yaşadığı ile nasıl yaşamaması gerektiği arasında öyle bir uçurum vardır ki, yapılması gereken uğruna yapılanı terk eden kişi çok geçmeden korunmasını değil, yıkımını öğrenmiş olur" (Prens, Machiavelli, Çeviri: Kemal Atakay).

Gördüğümüz gibi Machiavelli; Platon'un mükemmel polis'inden başlayarak insanları gerçekte nasıl davrandıklarını değil de nasıl davranmaları gerektiğini temel alan ideal devlet ütopyalarını eleştiriyor. Machiavelli'ye göre konuşmamız gereken şey siyasetin ideal olarak nasıl işlemediği değil, gerçekte nasıl işlediği. Çünkü hükümdarların gerçek dünyada ayakta kalabilmelerinin yolu, oyunu kuralına göre oynamaktan ziyordur. Bu noktada

Floransalı düşünürün vardığı sonuç şöyle: Eğer hükümdar devletin dirlik ve düzenini korumayı amaçlıyorsa, gerektiğinde geleneksel ahlak kurallarından bağımsız biçimde davranmayı bilmelidir. Örneğin hepimiz birini öldürmenin, yalan söylemenin, sözünden caymanın ahlaki açıdan yanlış olduğunu biliriz. Ama bir hükümdar ülkeyi yönetirken kendini bu ahlaki kurallarla sınırlarsa siyaset oyununda kaybedeceği kesindir. Bu da ülke için büyük bir yıkım demektir. Bu büyük yıkımdan kaçınmanın yolu ise hükümdarın gerektiğinde ahlak dışı yöntemlere başvurabilmesinden geçer.

İşte Machiavelli'nin bu gerçekçi yaklaşımı, ulu bir amaca giden yolda kullanılan araçların meşruiyetini çok da

kafaya takmamayı salık verir: Nihayetinde siyaset, geleneksel ahlak kuralları çerçevesinde işleyen bir alan değildir, kendine özgü kuralları bulunan özerk bir alandır. Dolayısıyla Machiavelli, Prens kitabının on sekizinci bölümünde hükümdarlara mealen şunları tavsiye eder: Erdemli olmana gerek yok, erdemli görün yeter. Durum gerektirdiğinde erdemli olmayan davranışta bulunma seçeneğini sakın es geçme. Olabildiğince iyi ol, ama gerektiğinde şeytani yöntemler kullanmayı da bil.

Şimdi Prens kitabında benimsediği "kendini kurallarıyla işleyen, ahlaktan bağımsız siyaset alanı" yaklaşımını ve bu yaklaşımın her türlü ahlaksızlığı ve zorbalığı meşrulaştırma potansiyelini düşündüğümüzde

Machiavelli'nin hükümdarlara zulmetmeyi vaaz eden bir şeytan olduğu sonucuna varabilir miyiz? Yoksa o, hayali ütopyalara uğraşmak yerine kimsenin görmek istemediği gerçekleri yüzümüze vuran öncü bir gerçekçi miydi? Özellikle Machiavelli'nin bir diğer kitabı Soylevler'de benimsediği -ve Prens'in ruhuyla çelişen- cumhuriyetçi yaklaşımı da hesaba katarsak bu soruların kolay bir cevabı varmış gibi görünmüyor. ➔

Machiavelli'ye göre konuşmamız gereken şey siyasetin ideal olarak nasıl işlemediği değil, gerçekte nasıl işlediği.

Tepeden Tırnağa Her Hücresiyle Komik: Feyyaz Yiğit

Henüz Feyyaz Yiğit'in romanları ile tanışmadıysanız, önünüzde keşfedilmeyi bekleyen sıradışı üç kitap var. En kısa sürede bu üç ayrı gezegene bir keşif aracı yollamalı ve Feyyaz Yiğit'in dünyasında gezintiye çıkmalısınız.

"İnsanlar çocuklarını eve yakın olsun diye mahalledeki okula verirler ya, tam olarak Suat ile aramızdaki ilişki buna benziyordu şu anda. Mantıklıydı, ama doğru muydu? Konu eğitimse ya da arkadaşlıksa, esas olan kalite değil midir? Kalitede doğru adres bazen evin en yakınındaki okul olmuyor. Keşke öyle olsa..."

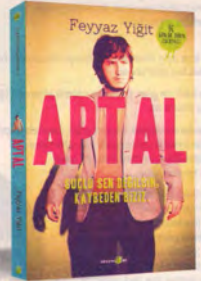
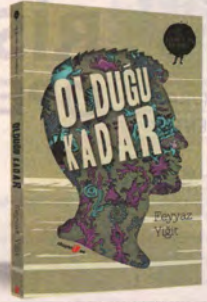
Olduğu Kadar, Ağustos 2012

"4 adet kıymalı pide istediğimi söyledim. 'Açık mı kapalı mı abi?' diye sordu biri. Niye bilmiyorum ama 'açık' istedim pideleri. İnsanın karakteri böyle böyle şekilleniyor sanırım. Birkaç kez daha böyle tekrar ettikten sonra pideyi açık seven bir adama dönüşüyorsunuz. Ve bir yerlerde pide yeneceği zaman sizi tanıyan arkadaşlarınız hakkınızda, 'O pideyi açık sever' diyorlar."

Aptal, Mayıs 2013

"Daha rahat bir kanepede uyumayı istemek 'hırs' olarak öğretilmişti. Fakat öğretilmeyen; 'hırs' dünyanın en rahat koltuğunda bile sizi uyutmaz."

8-9 Senedir Kendimi İyi Hissetmiyorum, Nisan 2015

okuyan **us**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Feyyaz Yiğit
kitaplarını
incelemek için
QR kodu okutun.

İSMAİL TAĞA

Bir Deli Hikâyesi

Tek istediği ve dilediği şey huzurlu bir hayat sürmektir.

GİZLİ TANIK

Harun, uzun zamandır kaçakçılık yapan bir suç örgütünün üyesiydi. Yapılan sevkıyatlarda ilgili bütün bilgiler onda toplanıyordu. Polisi keşfedeceği olduğu için "Gel gizli tank çıkart her şeyi anlat. Biz de sana yeni yüz, yeni kimlik, yeni hayat verelim" teklifini düşünmeden kabul etti. Gençliğinin baharında, yok olmaya yüz tutan geleceğini kurtarmak için bunu yapmanın başka çaresi yoktu.

Bekli de en hayırlısı buydu. Tek istediği ve dilediği şey huzurlu bir hayat sürmekti.

Bütün bildiklerini aktardı ve gizli tank programına alındı. Hızlı bir şekilde ameliyat işlemleri başlatıldı. Uyardığından işleri bütün bilgileri onda toplanıyordu. Polisi keşfedeceği olduğu için "Gel gizli tank çıkart her şeyi anlat. Biz de sana yeni yüz, yeni kimlik, yeni hayat verelim" teklifini düşünmeden kabul etti. Gençliğinin baharında, yok olmaya yüz tutan geleceğini kurtarmak için bunu yapmanın başka çaresi yoktu.

Kendine geldiğinde her yeni şiddetli bir şekilde ağırıyordu. "Kaç gündür uyuyorum acaba?" diye düşündü. Doğrultmaya çalıştı, çok zorlandı. Vücudunda büyük bir ağır hissetti. Elini kamına doğru götürdüğünde aklı çıkacaktı. Kocaman bir göbeği vardı. Bu nasıl olabilir?

Her gün çete üyeleriyle spor salonunda takıldırı. Ayaya zar zor kalktı. Elleri buruşmuş ve çillermişti. Etrafta ayına aradı ve buldu. Yüzü bandajlıydı. O panikle söktü attı. Aynaya bakmasıyla haykırması bir oldu.

Gördüğü kişi altmış yaşlarında, bıyıklı, saçları dökülmüş ve kalan kısımları da siyaha boyanmış, göbeği, esnaf tipi bir daydı.

Kapları temkelliyor, duvarları yumrukluyordu. Odaya kendisiyle ilgilenen devlet görevlisi girdi.

"Ne oluyor burada?" dedi görevli.
"Siz bana ne yaptınız? Bu nasıl bir kimlik değişim operasyonu?"

"Sakin ol. Bu ameliyattır, çokertilen çetenin büyüklüğüne bağlı planlanarak yapıyor. Sizin kuru bakliyat kaçakçılığı olduğu için düşük butçeli bir ameliyat yapılabildi. Ayrıca fere mi? Kimse bulamaz seni bu tipte. Ben de zaten yanına geliyordum. Al, kimliğin ve yaşayacağın yerin bilgileri. Ayrıca yapacağın işlerin de hazır" diyerek kimlik bilgilerini uzattı.

İrfan kimliğine baktı. O kimliği incelerken görevli bilgileri kağıda taslak aktarmaya başladı. "Sana Reis Nohut" adını verdik. 60 yaşındasın. Emekli maşan bağlandı. Kentsel dönüşüm girecek bir bölgede geçekönde verdik. Birkaç yıl dışını sık, iki daire düşer. Ayrıca Esenler'de bakliyat dükkanın hazır. Seni oraya yerleştiriyoruz."

"Nasıl ya? Milleti Makedonya gönderiyorsunuz. Beni Esenler'e öyle mi? Hem neden bakliyat dükkanı? İsmime bak, dalga mı geçiyorsunuz benimle?" dedi Harun. Neye sinirleceğini şaşırması.

Görevli ikna etmek için konuştı: "Öyle deme, dükkan çok işlek bir caddede. Hem kaçakçılığı yaptığın işi olaya hâkimisin diye düşündük. Eğer dükkanın başında durursan kazanan da çok iyi olur. Ayrıca o Makedon olayı uyuturucu kaçakçılığı tanifesinde, sizin kuru bakliyat olduğu için seçmiş butçeyi böyle ayırmış."

"Kuru bakliyat ucuz mu? Bizim sektör, yükselen değerdar. Git markete bir kilo kuru fasulye al bakalım. Ayrıca benim bir arkadaşız kurumemiş kaçakçılarından girmişti gizli tank korumasına, adama Antep'te kurumemiş ve baklava dükkanı vermişsiniz. Bani bana da Etiler'de açık dükkanı."

"Dediğim gibi sefirimizin inisiyatifinde olan bir durum. Nohut, fasulye falan gaz yaptığın işi yermiyormuş zaten. O yüzden de sizin piyasayı pek bilmiyoruz. Şimdi ya bunlarla yetin ya da seni örgüte aynı hapisaneye göndereyim. Nasıl istersen..."

Alenen tehdit ediliyordu. Kabul etmekten başka çaresi olmadığının da biliyordu. Yeni yaşamına uyum sağlarmaktan başka yolu yoktu. Kaderine razı gelerek yeni hayatına merhaba dedi.

Aradan uzun zaman geçmişti. Kod adı Bakliyat Harun, artık Esenler'de dükkanı işleten emekli bir esnafı. Akşamları kahvede okeye dönüyor, yatsıni camide kılıyor, tatil günlerinde mahallelerden arkadaşlarıyla mangala yapıyordu. Görevlinin dediği gibi, iki yıl sonra kentsel dönüşüm giren yerden iki dairensi de alacaktı. Hayatından, hiç olmadığı derece memnundu.

Harun, esnaf bir dayının bedeninde gerçek huzuru bulmuştu.

DİPNOT*

ÖMER GÖKSEL

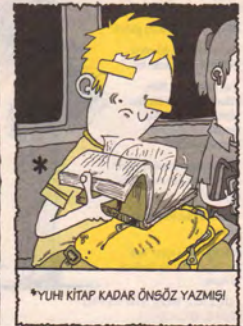
*YÜRÜRKEN GENÇ SIKILMASIN DİYE ARAMISTIM. EVE GELDİM.

*BAŞTAN KONUŞALIM, SONRA KİMSE OLAYIP PUFLAMASIN OTURUNCA!

*BİRİZ DA BURADAN MUHABBETE GİRMİYİ DENEYİYİM.

*YUHI KİTAP KADAR ÖNSÖZ YAZMIŞI

*LENSİMİ ÇIKARTTIM, GÖRMÜYÖRÜM. MİMİKLE CEYAP VERME BANI!

*HADİ! ELİMİN AYAGININ ALTINDA DOLAĞMA BENİM!

"Unutulmuş Kitaplar Mezarlığı" devam ediyor!

**Kitapların büyüğü,
tutku ve dostluk, baş
döndürücü bir şekilde
inşa edilmiş sırlar
labirentinde ustaca bir
hikâyeye dönüşüyor.**

**Serinin
devam kitapları:**

**Cennet Mahkûmu
Ruhlar Labirenti**

YAKINDA

kirmizikedi.com

/kirmizikedyayinevi

/krmzkedikitap

/kirmizikedyayinevi

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

KUTUB
ŞİMŞEK

Adaletin mumla arandığı toplumlarda kahraman çok olur. Hikâyeleri yürek soğutur. Kahramanı olan toplumun kanı yerde kalmaz, zalimi âbâd olmaz.

ZAĞOR

KeskinbacıBozo, Kayıddıkmam Çiko, Zağor'un baltası, Gıwan Haco'nun kınası ve ben Ölümdenönce, âlehabarın son yağmurunu yiyen fıkırmışınları gününgeyeye dayayınmış olduğumu Aykaya köyünün sınırından geçerekokulu geçiyor. Azınlısluköylerimortak kaderine, üçküyünortakolun...

Bozo,bir Zağorşığı. Üçgen biçimliskeskinbir taşı ağaçdalnasıcimle bağlayıp bir eski zaman baltası yapmış. Kemerinegi taktı. Okula yaklaşıncıher zamankiyerine, ellekazmışolduğubir çukurabrakıp üstüne de yassı birtaş koyuyor. Çıkıştaaltı tekrarkemerinegi taktı.

Neredebüyük Larousse, TemelBritannicağıbidüyünngizini barındıran ansiklopediler görse,hemen Zağor maddesine bakıyor. Bulunca yüzü parlıyor, okuyor, okuyor, bir arasuradı alıyor, "Tobetobé" deyişdevam ediyorokunmaya. Kırdığı yerZağor'a 'ilah' denmesi. Bu yüzden kendisine Zağor demesinden istemiyor. Bir macerasında henüzadına Zağor denmeden, tıflıbirKızİlderiliona Keskinbıçakdememiş. Bu isim dahaçok hoşnagıdıyor. Böylece günaha da girmiyor.

CemalEşkıyağıdımamÇikosismini birgün daydı. "Senbenimin aharımdasın, Zağor için Çiko neyse, benim için de sen olsun" demiş. Biraz bozıldım tıbbı. Hâlbuki Üç Şaklıyolar, bizim durumumuzda en uygun olanı. O işi de birer karsık. Dört kişilerin onlar da. Banagelenice, böylehıvalık birisimim olmasın kahramanlıkınlamalı işleri yok. Ne zaman yu köyden köyden dayayesek "Ülanölümdendöndükha" deyiş buyutırdumalay. Buyuzdenadın Ölümdenönce.

Çiko, altıyadırcibindeGıwanHaco'nun kasetini taşıyor. Bir sevgili olduğundansiphe ediyor,kaseti de o vermişolabilir. Çiko'nun ailesi bir kalabalıkolduğundankaseti ve de brakmak istemiyor. Ayakkabı, pantolonvetörtten eşirgenmeyemortak kullanım üniforması zerefi bir kasetten deesir geneceçıkıyol! Çebimböşkenkasetine vedurmasakılıcalmaz, diyorÇiko.

Köyden okuladarkıyol ağaçsı, kayasız, tepesi, dümdüzbir yer. SadeceAykaya köyü sınırında yola yakınırlı sulama havuzu var. Bu havuzbizi gözünekestirenAykaya köyüleri için bir siper oluyor. Bizise ovanın ortasındadımlık kalıyorArkasına saklanacak bir keşek bile yok. Sallar sallamaz taşı biryanısağıp bir yanaçatılamlım baltasıda peki işlevle birşılak değil. Tek umudumuzbir gün düğmanın da düşmankırtıyordulaçığıve artıktu bu tek tarafı eğlenceninonlarada saçma gelecektiki.

"Havuzunorada iki kişi var", dedi Çiko "saklanınlarkış kışdırAlla biliir!"

Cebimizetışdırdı. Bunuantıktıkıbir taralı yukturatsında. Tasıvasay, sayı üstünolunmı galibiyetle sonbulur. Yukarıdan yağmur gibitaşı yağar. Tasıvasay başlatmazsın birkaçtekmeyle kırtıarsın. Ama "biz de boş değiliz" demenin yoluda budur.

Sığaraçıyıyorlar, dedi Çiko. Çiko olmağın bir görevi de gözü olmaktadır. "Sığara kıyılarla büyüktür bunlar", dedim, "bize karmızlar."

Biraz alay eder, eğlenir, gönderirler, onlardan korkmaya gerek yok.

Havuzayaklaştırmışık ki gençlerden bir bize el etti. Yanlamna gittik. Baştan aşağı süzülerbiz. Birinin gözü Çiko'nun kabarcık cebine kaydı.

Mehmet Ali & Akşamsefası

"Nevar cebinde?"

Çiko, cebindenkasetiçıkıp gösterdi. Sığarapaketiçıkması bekliyordılar. Fakat GıwanHaco da beklenmedik,artistiktir hareketi. Birbirlerinebakıp sınırlar.

Bozo'ya döndü:

"Kemerine taktığın nedir?"

Bozobaltasınıçıkardı, ona uzattı. Bu sefersintımaylakalmayıpcahkahha attılar. "Zağor devri baltası lan bu!" dedi diğeri.

"Zağor'un baltası" dediBozo.

Zağor?

EvetZağor, dediBozo gırtlığızımarıyarak.G'yi vurguladı. Gençler eğlenceninortasına düşmüşlerdi.

"Babanımı koydudu?"

"Yok, ben koydum. Zağor bir kahramandır, cesur bir adam..."

"Anlat bize, ne kahramanlık yapıyoruz?"

Adaletin mumla arandığı toplumlarda kahraman çok olur. Hikâyeleri yürek soğutur. Kahramanı olan toplumun kanı yerde kalmaz, zalimîâbâd olmaz. Her çağda, her kıtada bir kahraman diğeri taktı eder. Demirci Kawa'yı İnceMedved, Geronimoyu ÖmerMuhtar...

"ZağorçocukkenAbenakleranesiyle basılmışolduğuyor", dediBozo. "O da böyleince intikam almak istemiş."

"Hiç duymadımAbenakleri", dedi az gençlerden biri. Bir köylü refleksiyle devametti. "Kimlerdendir, hangi köyden?"

"Ohooooo" dediBozo kısık sesle. "Mississippi çayım ordan." diye geçirdi.

"Ava sipi mi? Nusaybın'deki?"

Zağor bir Kürt kahramannadönüşmek üzereydi. Hikâyesinin heyecanı bizi de tarmayabıladı. Bozo bağdaşkurup oturdu, bize de eliyle işaret etti. Olduğumuz yere çıktık.

"Evet, biraz yuksarı, karanlık orman... Orada bir kulübesi varmış."

"Sonra?"

"Sonrası karmışık" dediBozo. "İnti kam çimAbenaklerdençıkışki öldürmüş. Amasız düğmanı, ailesini öldüren Saleman ve birkaçıyıbir türilübalınamış. Günderden bir gün Saleman'ın saklandığı yerbulmuş. Gülsicebulunduyuyogırmış, Saleman o an Zağor'ı fark etmiş. Beni öldürmeden sana birşey açıklamak istiyordum demiş."

"Veonababasının aslındakimolduğuna anlatmış."

"Kırmış?"

"Zağor'un babasıgençken muhbirmiş. Bir geceAbenakilerebaskın yapılmış, çocuk çocuk kimi ele geçirilse öldürmüşler. İlharmıyalan olduğun sonradan çıkmış ortaya. Bize bu iftayı atıanbabandı, demiş Saleman."

Ben de ilk kezindilyordum hikâyesini. Bir Diyarbakırlıdanfarklyotu Zağor'un. NasılAmerikalı lan bu!

"Zağorunbu öğrenince,günlere dağlar da gezinmiş. Allah'a geçegündüz yalvarmış, ağaçlara karşı bağılmış, ruhunu arındırmış. Böyle böyle zaman geçtikçe aca da dınyebaylanmış. Dağdan immiş. Ona Abenaklere gidip al dımlen, mezarlarında mum yakmış, barga adamı kendini. Düğman ailelere varmış. "Ben Zağor, artı baltam gömüyorum, demiş. Bundan sonradanbırgılanılmış!"

Çiko'nuyürekli prır prırdıyordu. Hikâyeyibılsarayadılacaktı ama o da benim gibi ilk kez duymuştı. Fakat hikâyeyi artırmamak bir yolu biliyordu.Cebinden kasetiçıkardı, birkaç defa dizine vurdu. Şaşı gözlere sahip bir yüze benzeyenkasetinçarkları yerine otırdı. Bütün dikketleri üstüneçektiktensonsasesinegizemli bir ton vererek sördü: "Peki, size bu kasette nevar?"

Ben artıktu yolun bugündensonsarıze kapatılacağından emim oldum. Bugünün yarın var, sonraki günleri var... Allah vere deuntulalı bu hikâye.

"Nevarmış kasette?"

"Destana Eğıldik..."

Birkaç saniye kimseden ses çıkmadı. Gençlerden bir kafasını kaşıdı.Sessizlik biraz daha uzasa başımızza hoş şeyler gelmeyeceğiki kesindi.

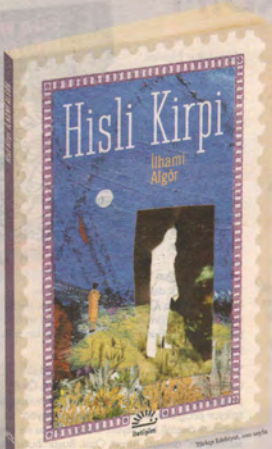
"KahramanDestan... Zağor için söylenmişdestan..."

Gençler heyecanlıydı. Bir araya tırladı. "Bekleym burada" dedi, kokaşokaşoyetti.

"Uzanıncimlereöğlüm,buginokul tatlı" dediBozo.

Bir köylü koşarken on ceylan gücündendir. Bu nedenle pili teybin gelmesi uzun sürmedi. Teybi Çiko'nun basıncına bıraktı. O gelenekaded biz de cımlere uzanmışgüneşin tadını çıkıyorduk. Ağzımızda tazeot yapıpı. Buradan da bir Red Kit hikâyesiçıkardıyorkorkuyordum.

GıwanHaco'nun sesi, ateje etılmışbüyüly otları etkisindenki bir Kuzdölüğüamının sesi gibi yükseldi. "İşin, işin öne İxini" ✨

İlhami Algör'den hisli ve sorularla dolu bir roman

Hayatın kıyılarında dolaşan bir adam ve onun, içinden Nezihe Hanım geçen dünyası. İlhami Algör, *Hisli Kirpi*'de katman katman yükselen anlatımı ve kendine özgü muzip diliyle duyguların ve gerçeklerin, var olmanın ve yok oluşun, anın ve geçmişin iç içe geçtiği bir hikâyeye kuruyor. Hem her gün sokaklarında gezdiğimiz hem de caddelerini ilk kez gördüğümüz bir yerdeymiş gibi heyecanla adımladığımız "Aziz Bura"nın gündüz ve gecesinin kokusunu duyduğumuz, isimyle müsemma hisli ve sorularla dolu bir roman.

Romantik birey, yürüyen bir akıldan çok, yürüyen bir duygu üreticisidir. İnsanı harekete geçiren, akıldan çok duygu olduğundan, romantik her daim eylemin kıyısındadır.

ROMANTİZM

YALIN ALPAY

Güzel sanatların yaşamın diğer tüm bileşenlerine önderlik ettiği, sanatın yaşam üzerinde bir egemenlik kurduğu ilk dönem romantizmdir. Romantizm, materyalist gerçekliği rühsal müdahalelerle düş ve estetik çerçevede idealize edilmiş bir atmosferle değiş tokuş eder. Varlık burada buharlaşır, dar katliğin, genişleyen bir olanaklar silsilesine terk eder. Bu atmosferde ruhlar nötr değildir, duyguyla yüküdür. Romantik birey, yürüyen bir akıldan çok, yürüyen bir duygu üreticisidir. İnsanı harekete geçiren, akıldan çok duygu olduğundan, romantik her daim eylemin kıyısındadır.

Pozitivist, nesneler arasındaki doğa yasalarından kaynaklanan bağları, bağlantıları, ilişkileri keşfetmeye çalışırken, romantik aynı nesneler arasında hiç bulunmayan bağlar, bağlantılar ve ilişkiler inşa eder. İliki keşfetme çabasındayken, ikincisi yaratma arzusundadır. Bu yüzden romantik yaratım, sağduyunun ya da ortak akıl bulabildiğini kadaryaygın ve alışıldık değildir.

Ortak akıl herkeste aynıdır fakat romantizme uygun ruh pek az kişiye vardır. Bu yüzden romantizme "deha" kavramı öne çıkar. Romantizme göre, yaşama ilişkin, yaşamda halı hazırda varolmayan komplice idealer inşa edebilen nadide ruhlardır bunlar. An zihin değildirler, romantik etikile donanmış "yüce" ruhlardır. Bu nedenle doğal olanları yücedirler. Romantizm, sıradan insanlara değil, yıldızlara inanır; yıldız dahi yaratıcıları.

Romantizmin değeri halinde bir yaşamı ideali vardır. Kişi, yaşamı kendinde olduğu biten bir dşsal nesne gibi yaklaşıp, birey bizzat yaşamın içerisinde, ona doğrudan karışmış, aktığını içine yuvarlamış, özellikle yoğunluşa ve eyleme geçmiş durumdur, o bir yaşamı sarhoşudur. Rasyonalitenin ya da pozitivistim dışından gözlemleyen ve yargılayan zihni, romantizme eyleyen bir ruhla yer değiştirir. Önce düşün, sonra eyle ilkesi, önce söyle, sonra hisset mottosuna yenilmiştir. Böyle, sonuçta neliş yerine kalır bir özellik, düşünme yerine, bir kez yaratılmış olan ideal için eylemektedir.

Kişi pozitivistime, içersine bırakıldığı ve onunla uyum sağlamaya giriştiği bir evren görür. Romantizme göre ise birey halı hazırda evrene uyum sağlamayı bir an bile düşünmez, yaratmak istediği evreni tasarlar, amacı evreni kendisi tasarlama uyum sağlamasıdır. Moderniteyle birlikte geride kalmış söylüler döneminin "soyul ahlakı" üzerine abartılı bir güzellemedir romantizm. İnsanın "soyul" şeyler dışında hiçbir uğraşla meşgul olmadığı, hayatın sıradan aksında yapılmış gereken görevlerin, ödevlerin yükü sayıldığı, para

kişisel çıkarları gözetmenin aşağılandığı, başka bir yüce dava için kişinin kendisini aklıyla, ruhıyla, canıyla feda ettiği, o davadan başka hiçbir şey düşünmediği bir düş dünyasıdır. Romantizm realitede çoğu kez bir karşılığı yoktur. Ama bu romantizmin olmadığı alanına gelmez. Aksine romantizm bizzatı insanın içinden doğar ve bu doğuş aklın değil, ruhu yaratımdır; çıkarcı rasyonel aklın sakatla(yma)dığı ruhlarıdır.

Romantizm varolanı duygular çerçevesinde sarmalayarak, duygulara dayanan bir tasarımla, onu duygusal bir ideal haline getirir. Bu tasarımlar bazen o kadar gelişkinleşirler ki, dünyanın aksına etkiler, onu değiştirip dönüştürülebilir. Örneğin ulusçuluk, bazı insanlara, kurumlara hayranlık, demokrasi, totaliterlik ve hatta varoluşçuluk hep romantizme asılmıştır yaklaşımlardır. Bunlar aklın yanı sıra – ve bazen daha çok - duygular çerçevesinde inşa edilmiş, idealleştirilmiş atmosferlerdir.

Romantizm, sıradan insanlara değil, yıldızlara inanır.

Romantizm, pozitivistim kuru rasyonaliliğini, duygu yoğunluğlarıyla aşar, mantıksal keskinliği iddiasını, aşkılığın taşkınılığı ve dengesiyle sarsar. Vecd halindeki aşkılığın duyumu, mantıksal tatmin önüne geçer.

Romantizmde doğruyu, hakkı, gerçeği aramak kınalıdır. Burada savunan ideal, savınanın översinden gelir. Güdü, sontan, niyet yaratılan değildir. Önemli olan bir ideali sonuna kadar, Bu uğurda, bu ideal uğrunda canını verecek kadar savunmak, onun için eyleme geçmek, sonuna dek özenli olmaktır. Romantizm, kişni ideali uğrunda yaşamındaki diğer her şeyi ikincil kılmak ve derhal kendi ideal tasarımını kişi eyleme geçmek. İdeallerin birbirine taban tabana zıt ya da farklı olmaları romantizmi ilgilendirmez, zira doğruluk arayış yoktur. Onu ilgilendiren şey, duygusallıka inşa edilmiş bu ideal evreni gerçekleştirmek için kişni ideali kendi öz çıkarlarının dahi önüne koyarak varıyla yoğunluğa bu ideal için çabalamasıyla ilintidir. Romantik kişi birey küçük, ideal büyükçür. Her şey ideali gerçekleştirmenin hazineine verilirdir ve ilk sırada da bireyin kendisi vardır.

Romantizm, olmaya saygı kuşağıdır. Bazen henüz olmamışın, bazen de olması olasılığı görününin gerçekleşeceğine ani duygularla inanır ve ona en sal duygularla adanmayı özendirir. Olmayan özelliklere duyulan hayranlıkları kutsanmasıdır: insanüstü niteliklerin, vahşi dehşetin, kanun kaçağların, kahramanların. Ve bu yol en çok iki yöne çıkar: yaşamı estetize etmeye ve öz yıkıma.

RÜSTEM BATUM. Türkiye'de pek çok işin öncülerinden oldu. Özel televizyon kanallarında yaptığı programlarla adından söz ettirdi. Yıllarca programlarında kültürün öneminden, adaletsizliğin yol açtığı sorunlardan bahsetti...

ÖMER ÜZEL

KİM YASAKLIYSA PROGRAMA ÖNCE ONU ÇIKARDIM

Medyanın göstermek istemediği olayları, başka yerde konuşulmayanları korkusuzca konuştum. Kim yasaklıysa programa önce onu çıkardım. Türkiye, Ahmet Kaya, Bülent Evcil... Risk almayan, garantili televizyonculuk anlayışından hep uzak durdum. 1989'da bir stand-up oyunu yazıp sahneye çıktım. Milliyet gazetesindeki yazılarımdan derledikleri 'Rügen Ayakkabılı Hopopotam' isimli bir kitap yayımladı. Ama polisiye kategorisinde yayımladığı 'Tek isimli romanı ile beşimize ters köşe yaptı. Zekice kurgulanmış, toplumsal gerçekçe sırtını dayamış başarılı bir polisiye romanıydı. Elektronikmişi kullandığına da çapında on büyük bestden biri olan İlhan Mimaroglu ile aynı erde büyüdü. Dünyanın en büyük üç fotoğrafçılarından biri olan Sipa Press'in Hollywood muhabirliğini yaptım. İki sene Oscar törenlerinde fotoğrafçıyım, iki sene de Grammy törenlerinde. Bugün o anıları evde kalemde bütün samimiyetle anlatıyorum. **Rüstem Batum.** Ve kendisiyle yıllar sonra yine bir aradayız.

İKİ UÇ KÜLTÜR ARASINDA GEÇEN ÇOCUKLUK

Çocukluğumda iki ayrı kültür gördüm. Annemle üvey babamın (İlhan Mimaroglu) son derece etkilekteli bir ortamı vardı. Azad Nesin'in, Yaşar Kemal'in konuk olarak geldiği evlerde büyüdüm. Babamın ise kumarhaneleri vardı. Arkadaşları da mafya babalarıydı. Çocukluğum iki uç kültür arasında geçti. Ama çocuk bile olsam durumu değerlendirebiliyordum. Kendimi her zaman yazarımların, çizimlerin olduğu ortama daha yakın hissettim. Annemin ve üvey babam İlhan Mimaroglu'nun benim üzerimde etkisi çoktur. Özellikle İlhan Mimaroglu'nun etkisinden söz edebiliriz. Mithiş bir sinema tutkunuydu kendisi. 13 yaşındayken sinema okumaya karar vermem neden olmuştu. 14 yaşında bizim balkonda bir arkadaşla 8 mm filmle çekirdik. Tabii bu yola girmeme aldığım eğitimlerin de biriydi. Türkiye'deki köklü okullardan birinde okudum. (Saint-Joseph Fransız Lisesi) Ailem ve aldığım iyi eğitim benim karanlık kültüre doğru değil, aydınlık kültüre doğru yönelmemi sağladı.

İLHAN MİMAROĞLU, FEDERICO FELLINI VE ORHAN VELİ

Ben bu memleketin en büyük müzikal değerlerinden biriyiyordum. İlhan Mimaroglu'nun yazıp da benim için elektronik deneyim müziğini önderlerinden. Hatta ünlü yönetmen Federico Fellini, 'Satyricon' filminden onun müziklerini kullandı. Çünkü İlhan Mimaroglu'nun bestelerine hayranımış. Hatta Fellini'nin 'Satyricon' filminden Orhan Veli'nin 'Çiğdem' isimli şiri geçiyor. O şiri okuyan da annem Güngör Mimaroglu'dur. Columbia Üniversitesi ve Harvard Üniversitesi arşivlerinde Mimaroglu'nun bestelediği elektronik eserlerin kayıtları mevcut. Onun çalışma disiplini ve vizyonunu görmek büyümek bana çok şey kattı. Kendisi çok mükemmeliyetçiydi. Mesela mükemmel bir İngilizce ile radyo programı yapıyor. Üstelik eğitimi Fransızca idi. En iyi sinema yazarılarından daha çok şey bilirdi. Sabahlara kadar çalışırdı. Bugün, elektronik müzik alanında çapında on bestden biri olarak kabul ediliyor.

Memor Ali & Anşunserası

"KARDEŞİM, BU NE CESARET!"

Brüksel'de 'Sinema-TV Yapımcılık ve Yönetmenlik' bölümünden mezun oldum. Türkiye'ye dönüp reklam filmi çekmeye başladım. Ama reklam işinden nefret ediyordum. Başkalarının olmadığımı bir iş yapmak istedim çünkü bu işi sinerim kıldırıyordu. O dönemde Amerika'da stand-up vardı. Çok severek takip ettiğim bir işti ve bunu yapmaya karar verdim. Oturdum tek kişilik bir oyun yazdım. O dönemde Tibe Saran'la evliydim. Yazdığım şeyleri bir yıl boyunca her gece sabaha kadar çalışıp videoya çektim. Sürekli prova yaptım ve bir yıl sonunda o kayıtları Tibe'ye gösterdim. "Bence sen bu işi yaparsın" dedi Tibe. Hemen Gazanfer Özcan'a gittim. "Bana tiyatro salonunu kiralar mısın?" diye sordum. "Kardeşim bu ne cesarettir? Oyuncu bile değilsin. Ben kırk yıldır bu işi yapıyorum, tek başıma sahneye çıkmaya korkarım" dedi. Benim israrımı görünce "Tiyatro, para senin paranın" diyerek bana tiyatrodaki en ölü günü ve saati verdi. Sahneye çıktım. Bir ay içinde Boğaziçi Üniversitesi'ne oynama tür düzeldi. Oyun tüm Türkiye'de ses getirmişti.

Federico Fellini'nin 'Satyricon' filminden Orhan Veli'nin 'Çiğdem' isimli şiri geçiyor. Filmde şiri okuyan, annem Güngör Mimaroglu'dur.

TRT BENİ KABUL ETMEDİ

Birtime tezinim konuşa "Gelişmekte olan toplumlarda televizyonun topluma katkıları" idi. Ben, siyasetin hakim olmadığı bir lisede yetiştim. Üniversiteye girdince yazıştığım görüşüm radikal bir şekilde değişti. Bir sene önce şikâyet çok gıyınım Duda Deniz Kültürüne kızları dans etmeye giden bir çocuktu. Bir sene sonra Türkiye'de dönünce bütün ebelselerimi dağıttım. O kadar radikal bir karardı benim için. Türkiye'ye döndüğümde bu tezi yazdım. Amaçtım televizyon aracılığıyla gençlerin vizyona katkı sağlamaktır. Özellikle de TRT'ye girmeyi çok istedim ama TRT beni kabul etmedi.

AHMET KAYA, UĞUR MUMCU, BÜLENT EVCİL...

Ahmet Kaya, Uğur Mumcu, Bülent Evcil... Bu isimler Türkiye'de çok önemli olarak yasaklı isimleri kılanyordum. Ahmet

Kaya, Uğur Mumcu, Bülent Evcil o dönemde yasaklıydı. Programa önce onları çıkardım. Çünkü ben daima o yasaklı isimlerin konuşması gerektiğini inandım ve onlara her zaman söz hakkı verdim. Ama Uğur Mumcu'nun yanına, onu daha fazla kişi ilezsin diye, bir de popçu çıkardım. Uğur Mumcu'yu kırk dakika, popçuyu on dakika konuşturdum. Çünkü ben konuşmasını, mesaj vermesini istediğim konuyu hep kolladım ve onu ön plana çıkardım. Bunu gözetlen tolksovar bir daha yapmadım.

TURGUT ÖZAL PROGRAMA GELDİ

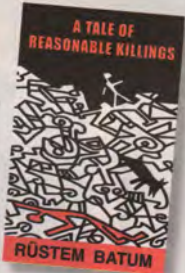
Cumhurbaşkanı seçildikten sonra Turgut Özal programa gelmek istedi. Bir ökde cumhurbaşkanının tolksovar önemli bir olaydır. Üstelik "Bana ne istersen sorabilirim" demişti Turgut Özal. Bugün bunu kimse hayal bile edemez.

"TOLKSOVDA MASA OLMAZ"

Show TV yeni kurulmuştu. Bana teklifte bulundular, anlaştık. Çekimler başlamadan genel müdür canıhaş beni aradı. "Hemen gel, problem var" dedi. Erol Aksoy, yani televizyon sahibi "Tolksovda masa olmaz" demiş. Dedim ki "Tolksovda masa olur! Bu program, benim. O masa, o programda olacak." O günden sonra bana kimse en ufak bir müdahalede bulunmadı. Çünkü o iş masayla başlar, sonra "falancıyı çıkar" vs. gibi başka şeylerle devam eder. Ben bu programları ya istediğim gibi yaptım ya da o kanaldan ayırdım. Geçenlerde bir arkadaşım "Ne kadar çok iş bırakmışsın" dedi. Evet öyle çünkü mesele sadece "masa meselesi" değil. Nasıl Gezi Parkı bir "ağaç meselesinden" ibaret değildi, bu da öyle. Bir kere evet derszen bir daha müdahalelerin ve isteklerin önüne geçemezsin.

ROMAN YAZMAM DÖRT YIL SÜRDÜ

Polisiye romanın hastasıyım. Çocukken Türkçe basılmış her polisiyeyi alır okurdum. Stieg Larsson'un 'Ejderha Dövmeli Kız' romanını okuduktan sonra polisiye roman yazmaya karar verdim ve böylelikle "TRT ortaya çıktı. Roman yazmam dört yıl sürdü. Bir yıl boyunca araştırma yaptım. Polisiye tekniği, adam öldürme teknikleri, ceset analizleri ile ilgili alnınıza gelebilecek her şeyi okudum. Roman bir cinayetin etrafında dönen de temelde Türkiye'nin geçmişi var. Türkiye'de yaşanan fail meşhurlere, Güney Doğu'ya, hukuk sistemine, adaletsizliklere de dokunan bir roman. Tam olarak yapmakt istediğim şey buydu. TRT'ye çok sındı. Dizi yapılımsın, çok daha fazla insana ulaşmasını çok isterim. Roman, sesli kitap olarak Storyteller'ye yer alıyor. Storyteller'in "A Tale of Reasonable Killings" adıyla Amazon'da mevcut.

“Babasız çocuklar tanrıya sığınırdı ama o tanrı olmayı seçti.”

Berlin Emniyet Müdürlüğü'nün cevval başkomiseri. Yıldız Karasu ve yardımcısı Tobias Becker, göçmenlerin, işgal evlerinin ve sokak sanatçılarının renklendirdiği Berlin sokaklarından Bergama'ya uzanan bir macerada bir dizi cinayeti çözmeye çalışıyor. Soruşturmanın Türkiye ayağında sürpriz bir ismin olaya dahil olmasıyla heyecanın dozu gitgide artıyor.

Ahmet Ümit'ten polisiyeyi arkeoloji ve mitolojiyle harmanlayan usta işi bir roman.

Kayıp Tanrılar Ülkesi, Zeus Altarı ve Pergamon Tapınağı'nın gölgesinde mitlere yeniden hayat verirken, suçun çağlar ve kültürler boyu değişmeyen doğasını bir tokat gibi yüzümüze çarpıyor.

YapıKredi
Kültür Sanat Yayıncılık

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

ERTUĞRUL
MAVİÖĞÜ

**Yaşadığımız bütün kâbuslar,
her defasında başa alınan ve seyretmeye
zorlandığımız bir korku filmi gibi.**

Dizi

Son yılların
en heyecanlı,
en sürprizli dizilerden
birini izlediğine
inanıyor bahtsız
ülkem.

Son yılların en heyecanlı dizilerinden birini izlediğine inanmış bahtsız ülkem. Oyle Netflix'teki Narcos, Breaking Bad gibi kurmaca da değil.

Sadece uyuturucu tezgahlarını ve para makinelerini bile saylayacak kadar fazla olduğu için gömüldüğü yerde unutulacak dolarları göstermek yetimiyor.

Hakkı pislikler ekranda resmi geçit yapıyor.

Sanki mafyayı, hükümet yolsuzluklarını, cinayetleri, sahtekar politikacıları, din bezzarlarını anlatan ve çoğu kez de gerçek üstü unsurlarla süslenmiş çok sayıda film senaryosunun mükemmel birer kopyesi gibi.

Her bölüm hem canlı hem heyecanlı.

En iyi senaristler kafa kafa verse bu kadranı yazamazlar dedirtecek kadar hayal gücünü zorlayacak düzeye iç içe geçmiş her şey.

İfşaatların başlamasına dakikalar kala kanepede yer tutuluyor ve evine giren herkesi alkışlatan smart TV'lerin uzaktan kumanda düğmesine basılarken, "Acaba bugün şerefizler dünyasında ne firtınalar kopacak, kimler rezi ruşma olacak" cümleleri, az sonra beliren görüntüye eşik edyor.

Tıpkı rating'i yüksek dizilerin tatile kıması gibi, olmayınca eksikliğini hissedip bir sonraki bölümü izle çekiyor keymetli kardeşlerimiz...

Uyuturucu ticareti, tüm mafya filmlerinde olduğu gibi başgöde. Bakmayın ebenin bazen yalından sobeleniğine. Takim elbisesine, kravatına baksanız insan sarıcağızın kırılıp pençerler, limanda bekleyen sevgili misali kardeşler mal ve aslan payını her defasında koparakar, bir lokmada doymak bilmez içkimesine indiriverir.

Para makinelerinin saymaya yetiştiremeyeceği kadar fazla dolar, tıpkı Fransız birer zamanlar Cezayir'de, Japonların Çin'de yaptığı gibi ölüm makinesine yatırılır.

Sen ve ben herke, belli ki gemilerin yandıgı limanda bekleyen herkes göz hakkını alıyor. Ahlakın sadece hamaset için kullanıldığı çok büyük bir suç ortaklığına dayalı kanlı ve kırılıp beşbeke yapıyor.

Sonra lüks hayatın kapları ardına kadar açılıyor.

Herkes bili, kolay para kolay harcanır ve mafya demek malaka demekdir aynı zamanda.

Çocuklar babalarının gördüklerini taklit ediyor, alkolden uzak duruyor. Ama burunlarına yapışan kokan, beyinlerini yamutuyor.

Küçük kabahatler de işliyorlar arada. Yanlışlıkla yakanlarılsara eğer, çakılır, seneler, korumalar devreye girer. Yetmezse eğer bir telefonla her tür melnet savuşturulur.

Akarlarında cinslet bile bırıksalar, onlarıki değil suç, kabahat bilesayılıyor.

Aktarımda Ferrariler, MG'ler, Jaguarlar... Babalarının maybachında bozmuş çokları. İzinmesinler mi? Bu yazta heves etmişler madem, müskete olmanın sefasını hismesinler mi? Aman çükleri şükrede yer, saltanat kayıgında günlerini gün etmesinler mi?

Falan şirketin yönetim kurulu başkanı, falan şirketin başkanını bakanca mütelalet mehtapı helvayı arası arkadaş

çevresinden seçiyor. Kamu ihalelerini hep onları şirketleri kazanıyor. İçin doğrusu, ağzında gümüş kapıkla doğanlara, "pazarlık usulü" denilerken, kamu kaynakları altın tepsi içinde sunuluyor.

Hepsi pek jantler. Parlatk Gucci ayakkabılar, Ermenegildo Zegna takımları, Pattek Philippe saatler ve daha neler neler...

Kanepenin köşesine ilşen Fadime Tezce, "Şunun sesini biraz daha aç, duyuyorum" diye şazıyor arada. Kulakları ağrı itiştiğinden bir ale içindeki otoritesini kaybettiği gibi cümleleri de karıştırıyor.

Torunu sevenen bir dile yapıtlıyor: "Pambık diyor anane, süslü diyor, derin diyor, düşün diyor. Mal biriktire götürdük ama şimdi niye bana sırtını döndürüyor diyor anane. Merak etme bir şey kapımdan, dönüş biletimi istiyor. İstersen başa alayım yeniden seyrete!"

Yaşadığımız bütün bu kâbuslar, her defasında başa alınan ve seyretmeye zorlandığımız bir korku filmi gibi.

Neredesye ezbere bildiğimiz ne varsa, ıstıpl, tekrar tekrar unutsun konuluyor. Vatandaş diyorlar, millet diyorlar, her defasında da malik götürüyorlar.

İtiraz eden mi var? Vatani haini diyerek öldürüyorlar ya da memleketin en uca köşelerinden binlerce muhabbetin hapse tüküyor. Kendileri milyar dolarlara çökken, bayat, bozuk, çürük ne varsa bize yediyorlar. Altta kalan can çiksan, en ufak bir merhamet gösterene ağı olsun.

Çoktan yamın asın geride bıraktığınız bu kısacık ömrümde, dahakaçacağa denir devlet hikâyesi dinleyeceğimi biliyorum.

Ama sözüm meclisten içeri; ikinci Dünya Savaşı'nı arındırın "ülkem ne olursa olsun ama asla komünist olmasın" diyen herkesin, kâh öldürüp kâh süründürülen bu NATO kardeşliğinin parçası olduğunu biliyoruz.

O yüzden toplumun ezici çoğunluğunun mafya devlet işliklerini daha ihkâyeleri her duyduğunda şaşırmasına şaşırıp olmama lütfen şaşırmayınız.

6-7 Eylül 1955 pogromunun gerçekte iyi örgütlenmiş bir kontrolden operasyona olduğunu düşünemiyor çok harpisi şeyler yapıyor mayd!

Sonra 12 Mart'ta Zverbey Köşkü'ndeki ağıl almaz içkenceleri ilhan Selek'in akrostiği dizilerinden okudu herkes ve çok şaşırđ. Tıpkı Diyarbakir Cezaevinde yaşanan içkencelere dar anlatımları karşısında Aziz Nesin'in büyük bir şaşkınlığa uğraması gibi. Devlet bu kadar insanlık dışı fillerin faili olabilir miyd?

1978'de Sankamış'ta Sabri Yirmbeşoğlu ile yemek yiyeen Ecevit, Özel Harp'e ilgili bilmaya çıkarırken "Örneğin, buradaki MHP il başkanı, aynı zamanda Özel Harp Dairesi'nin sivil uzmanısındaki gizli elemanlardan biri olamaz mı?" diye sorudu. Yirmbeşoğlu "Evet, oyledir ama kendisi çok gövnenir, vatansever bir arkadaşımızdır" diye yanıtladı. O il başkanı kısa bir süre sonra CHP'nin Nevşehir il Başkanı Zeki Tekiner'in canını ağzında da Ecevit çok şaşırđ. Devlet kend vatandaşı'nın canına kıyar mıyd?

1970'li yılları sonunda Çorum'da, Malatya'da, Maraş'ta, İstanbul Üniversitesi'nde, Ankara Bahçelievler'de ve daha pek çok yerde yaşanan planlı katliamlardan geride kalan izler devleti şaşret ettiğidine, şaşkınlık devam etti.

Sonra 12 Eylül geldi ve emekçilerin, yoksul köçekondolu mahallelerinin, aydın, sosyalist, devrimci öğrencilerin üzerine tank paletleri sürülürken, pek çok katliamın failleriyle ezel anlaşılmaya yapıldı. Bu gerçekte 3 Kasım 1996'da Susurluk'ta meydana gelen bir kaza ile ortaya saçılınca, yine toplumun basireti bağlandı ve şaşkınlık sürdü. Hukukla tanımlanmış şaşkınlığımız devlet yoksa karantlık işler yapan bürokrat bir çete miyd?

İşte tüm bunları biliyorken biz, kendini ağı diye pazarlayan karantığın gerekçelendirdiği uyuturucu organizasyonları, mala mülke çökmele, aracıkları, tefecilikleri, yalanları, dolanları, talanları, cinayetleri nasıl bu kadar şaşkınlık yaratabilir ki?

Tam bitti sanırken yeniden başlayan "Freddy'nin kâbusu" misali, son yılların en heyecanlı, en sürprizli dizilerinden birini izlediğine inanıyor bahtsız ülkem.

Oysa 25 yıl önce Susurluk skandalı ile beraber ortaya çıkan olayları biliyoruz. 25 sene sonra neredesye aynı aktörlerle izletilebiklerine göre, biz çok kötü seyircileriz.

Ve korkarım her defasında aynı senaryo ile çekilen bu dizi, birkaç oymada değiliği ile önümüzdeki 25 yıl boyunca izletilecek, heyecanlanmaya ve şaşırma devam edeceğiz.

İLKAY

YILDIZ

Çoğumuzun hayatı sıradan ve inanın bunda tuhaf hiçbir şey yok. İhtiyacımız olan bir iki olağanüstü an.

KAYIP ŞEYLERİN ABLASI

- İyi günler, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğü Kayıp Eşya Bürosu.
- Alo, iyi günler. İsmim Adil. Cumartesi sabahı Tünel'de kitabımı unuttum. Büronuza ilettiğimi söylediler, yardımcı olabilir misiniz?
- Elbette, kitabın adı nedir?
- Madam Bovary.
- Ne hakkında?
- Bunun bir önemi var mı?
- Yok, merak ettim sadece. Kitap kutularına bakayım, daha sonra tekrar arayın.
- Teşekkür ederim.

Bu insanları anlıyorum. Kimse anahtarının eldivenini nereye diyor düşünmüyor mu? İnsan, otobüste perünoğu unuttur mu? Al bu da, üzerinden üç gün geçmiş simdi anıyor. Bu depunun her yeri otobüste, tramvayda unuttuğunuz eşyalarla dolu.

Eksikliği hissedilmeyen zavallı bir şemsiye. Terk edilmiş üzgün bir şapka. Oyun arkadaşına kavuşamamış masum bir oyuncak ayı. Bu kutuların içinde sahiplerini bekleyen şeyler kendi aralarında konuşuyorlardı mutkaka.

Tokluların fark edilmemesi kalplerini kırıyor. Eşyaların kalbi var mı diye düşünebilirsiniz, belki tek başlarına kalpleri yoktur, sahiplerinin kalplerini taşıyorlardır.

- İyi günler, İstanbul Elektrik Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğü Kayıp Eşya Bürosu.
- Kitabım bulabildiniz mi acaba?
- Maalesef. Henüz durmuyor mu? Bir sisteminiz yok mu?
- Var ama cumartesi günü ortalamanın üzerinde kitap unutulmuş araçlarda.
- Ortalama nedir?
- Hafta içi 26, hafta sonları 48, bayramlarda 7.
- Roman mı hepsi?
- Ders kitapları da var.

Bovary kızdığını insanlara da bunlar. Sanki kitabını o unuttuğumda da biz el koymuş gibi bir de hesap soruyor. Geçen hafta kadın bir aradı, çocuğunu tramvaya unuttum, burada olağanüstü an mıydı?

miymiş? Çocuğunun boyu kaç efendim? 1.25 mi? Hah, tamam buldum, dördüncü rafta, gelin alın. Yahı, polisi arasana.

- Kitabımı halen bulamadınız mı? Bir arkadaşına götürecektim. Ne zamandır istiyordun benden, kütüphanesinden ödünç kitap vermeden tiplerden biri olduğumu düşünmesini istemiyordum.
- Ha, siz okumuyordunuz yani?
- Hayır, ben daha önce okudum.
- Beğendiniz mi?
- Evet de...
- Biraz sabırlı olursanız yardımcı olacağım. Bir iki gün daha bekleyebilir misiniz?
- Ne için?

- Daha detaylı araştırabilemiz için.

Depoda tadilat var, ortalık biraz karışık.

- Tamam. Pazartesi günü tekrar ararım.

Bu büro hakkında bilmeniz gereken bir şey daha var. Unuttuğunuz eşyalar iki hafta depoda kalıyor, sonra bazıları derneklerle gidiyor bir kısmı da başka insanlara satılıyor. Önceleri bunu üzücü buluyordum ama eşyaların yeni sahiplerine kavuşacağını düşünmek beni mutlu ediyor. Aradığınızı bulamadıysanız üzülmeyin, başka biri henüz onu kaybetmemiş olabilir.

- Buldunuz mu?
- Az kaldı.
- Hanımefendi, ben artık kızmaya başlıyorum.
- Kızmaya lütfen. Ofke hiç yaratıcı bir duygu değil.
- Ne alakası... Lütfen bulur musunuz kitabımı?
- Az kaldı diyorum ya.
- Kitabım sizde değil mi? Siz okuyorsunuz.

- Şey, evet.

- Beni bir haftadır oyalıyorsunuz!

- Adil Bey, çoğumuzun hayatı sıradan ve inanin bunda tuhaf hiçbir şey yok. İhtiyacımız olan bir iki olağanüstü an. Bu anlar mutkaka başımıza gelmesi için geriye kalan tüm şansla kurtarılabilelim. Oyle değil mi? Bu kitapla olağanüstü bir anı olablidiğince uzmak istediim. Hem bitmesini istiyorum hem de sonunu merak ediyorum. Bitirince bizzat teslim edeceğim size. Lütfen affedin.

- Hayır.
- Hayır mı?
- Demek sonunu merak ediyorsunuz... Madam Bovary kendisini öldürecek!
- Ne! Ama... Siz... Ama... Neden? Neden söylediniz? Koruncu bir insanmış! Alo, Adil Bey?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <http://frantey.org>

Bu fotoğraf, Haykeli Sahaf'tan alınmıştır. Nihayetsiz kişi ve olaylar karşısında, size huzurlu fotoğrafı ışıltısı yaktır.

Zaman yaralara ılaçtır
Sen hiç yaram olmadın
Bu kapı sana hep açıktır
Neden bir türlü bulamadın

Harun Kolçak

Yanıma sadece şiir kitapları
alsam, bütün dünyanın
şiiirlerini okumak
ölene dek sürse...

Leyla Erbil

Önce şiirde sevdim kavgayı
Özgürlüğü kelime kelime şiirde.
Misra misra sevdim yaşamayı,
Öfkeyi de, sevinci de...

Rifat Ilgaz

MERTBEKÇİ

2008'de gazeteci Dan Bloom iklim değişikliği üzerine yazılan eserlerin, romanların, senaryoların bir edebî tür adı altında toplanabileceğini düşündü. Böylece "Climate Fiction" (Cli-Fi), yani Türkçesi ile iklim kurgu kavramı ortaya çıktı.

DOĞANIN TAHRİBATI İKLİM KURGU EDEBİYATINI DOĞURDU

Bu yazıyı yazarken, 12 Haziran 2021 Cumartesi günü İstanbul geldim. Havanın civil civil olmasını fısıltı bilip bir kafeye geldim, yazını yazmaya koyuldum. Derken sağanak başladı. Kafeteryanın açk alanında oturma düzeni değişmeye, sokakta yürüyen insanlar kosmaya başladı. "Sanki şekerler de bızardan eriyeceler," diye düşünmeden edemiyorum. Dünyanın kendini soğutma çabası belki tüm bunlar. Bızder haset, kompleks içerisinde yazarın, kendi yapıp edemediklerimizin açlarını başkalarından çıkararak olan su güzellim dünyaya oluyor. Hepimiz gecek gıdıyoruz, balkonumun önündeki o kocaman ağaç kalyor. Hâl böyleyken, iklim krizine, küresel ısınmaya dair be vnaıçgeç haber okurken iklim kurgudan bahsetmenin iyi olacağını düşündüm. Pandemi koşullarını geride bıracağımız günün ardından büyük iklim krizini konuşacağımızı tahmin etmek güç değil. Ne diyor Sait Faik? "Dünya değişiyor dostlarım. Günün birinde gökyüzünde, göz mevsiminde artık esmer lekeler görmeyleceksiniz. Günün birinde yıl kenarlarında, toprak anından koyu yeşil saçlarını da görmeyleceksiniz. Bizim için değil ama, çocuklar, sizin için kötü olacak. Kız kuşları ve yeşillikleri çok gördük. Sizin için kötü olacak."

PEKİ BU İKLİM KURGU NE OLA KI?

Evet hanımlar, beyler! Artık edebiyatta yeni bir türümüz daha var. Adı Türkçeye "iklim kurgu" olarak geçti. 1896 İsveç doğumlu kimyager Svante Arrhenius Some insan elinden çıkan buluşları, teknolojileri gezegenin ısınmasına neden olacağını söylediğinde dinleyen olmuş muydu onu? 2008'de ise gazeteci Dan Bloom iklim değişikliği üzerine yazılan eserlerin, romanların, senaryoların bir edebî tür adı altında toplanabileceğini düşündü. Böylece "Climate Fiction" (Cli-Fi), yani Türkçesi ile iklim kurgu kavramını ortaya attı. Bu edebiyat türünün, adı ile "bilimkurgu" (Sci-Fi) terimine gönderme yaptığı fark etmesizdir. Cli-Fi kavramı, 2013 yılında ABD mensupı bağımsız haber radyosu NPR'nin web sitesinde yer alana kadar pek bilmiyordu. Ardından New York Times'a kadar haber olması da Cli-Fi, yani iklim kurgunun popülerliğini artırdı. Kavramı ortaya atan Dan Bloom 2006'ya kadar iklim değişikliği, küresel ısınma gibi konulara önem vermediğini fakat o yıl IPCC (Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli) tarafından yayınlanan habere durum ciddiyetini kavradığını belirtiyor. New York Times bilim muhabiri Andrew C. Revkin'in iklim krizini anlatmak için sanatın önemli bir araç olabileceğini söylemesi de Dan Bloom'un

harekete geçiyor. Böylece 2008'de Dan Bloom iklim kurgunun, yani Cli-Fi'nin ismi babası oluyor.

EKO-FEMİNİST YAZAR MARGARET ATWOOD

Yirminci yüzyılda tabiat, yaratılan kurgunun tüm rotasını değiştirecek kadar güçlü bir "karakter" iken aslında kazanı yaşı öyle değil. Jack London'un "ev" olarak gördüğü doğa, bugün tüm geçmiş hatalar ile beraber daha da çok kanyan yarıyor. Eh, günü yakalayan, katkı edebiyatı da buna dair söyleyecekleri var. Bu türden bahis açıldığında ise geçemeyeceğiniz yazarlardan biri Margaret Atwood. Eko-feminist yazar olarak da bilinen Atwood, Türkçeye de çeviren "Dell'Addem" üyesi ile iklim kurgunun güçlü temsilcilerinden. 2003 yılında "Antlop ve Flurya" eseri ile başlayan üleme, 2009'da "Tufan Zamanı" ile devam ediyor. 2013'te ülemenin son kitabı "Dell'Addem'in de yazarı, bu eserlerinde bir biyo-kimya şirketinin ölümlü bir virüsü yararak tüm insanlığı yok edeni ele alıyor. Şimdi ne düşündüğünüzü tahmin eder gibiyim...

Australyalı romano James Bradley tarafından yazılan 2015 çıkışlı "Clade" romanı da iklim kurgunun çokça bilinen eserlerinden biri. Roman, küresel ısınma sonucu çokten değişen dünyamızda bir alienin hayatiyesine odaklanıyor. Bilimciler romanın ardından da hemen aynıştı; "Clade" (Klad) ismi "ortak bir atadan gelenlerin oluşturduğu organizmalar grubu" anlamına geliyor.

İKLİM KURGUNUN TÜRKİYE'DEKİ İLK TEMSİLCİSİ: BUKET ÜZUNER

İklim kurgu gibi henüz yeni sayılabilecek bir kategoride memleketten bir yazarı örnek vermek de güzel duyur. Tıpkı benim gibi ve benden daha fazla zamandır Kadıköylü olan Buket Uzuner, beki de iklim kurgunun Türkiye'deki ilk temsilcisi. Uzuner'in "Tabiat Dörtlemesi"nin ilki "Su" 2012'de, ikincisi "Toprak" 2015'te, üçüncüsü "Hava" 2018'de yayımlandı. Bildiğim kadıyla dörtlemenin sonuncusu "Ateş" henüz yayımlanmadı. Şaşıman, iklim krizi, çevre sorunları gibi konular ile örülen dörtleme, Uzuner'in aslında bu konulara dair yayımladığı ilk eserler değil. Yazar 90'lardan bu yana pek çok eserinde de tabiatı kurgusunun merkezine oturtuyor.

Görünen o ki iklimizdeki değişim iklim krizi saba

Ayın
Şiiri
NİLÜFER
ALTUNKAYA

GÜZEL KADIN, KIRLI SAKALLI ADAM VE SABAHATTİN ALİ

aynada yüzüm kırık heves, örmedim saçlarını tutuşsun gün batımı, bulutlar ve yokulmuş oyalanmış ellerinin gölgesinde dudaklarından akanların tenin boşluğum boşluğuna sürtünerek tatmin olsun

muhtaç olduğum kudreti bulamadım erkekliğinde ihtimal ki yokluğun varlığının palyaçosu çemberin içi, game over ya da şifremizi unuttuk uykuyu beklerken gövden, boşuna gırdar yatak

her kırağın dokundum rüzzâna nostalji büyük yalan; hayat hep zordu zaman, kırılan sakıdın saçları çabuk yorulur-du güzel kadınlar kırılı sakallı adamlardan çabuk yorulur-du baba ruhunu gezinen öfkayı bırak

dilimle aradığım dilin sözcükleri kederli ağırlığa boşuna kavuştu olası, ektiğini biçmek, bılancılın kaderle dansı uzun sakallı adamlar da geceye benzer sevisen yaramaz çocuklar gibi yeni suşar icat ederken aşkımızla alakası vardır elbette bir anneye namustan önce para lazım olur-du

ekmeğe ve tuza inat sana inandım sana güvündüm diye sanıma havalandemiyorum rutubeti yanlarınd biz kadınlar kanyan şeyleriz nihayetinde tanırlı değmişse sokaklarda öpüşürken sabahattin alinin bise umutsuzca baktığı kitap kapağı gibi kıldım hanetinde

yaşamadık hatırladık hayatı ağzı kokusu, neon ışığı ve ters ilişki ihtimal ki palyaç değil yokluğun mahallelin boşuna delisi ucuz şarap, sosyal medya ve tuttiple show must go on madem, her irademle bu katatoniyi diktim kendimi.

Nilüfer Altunkaya, Dokuz Eylül Üniversitesi Fık Öğretmenliği ve Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fak. Felsefe Bölümü mensubu.

Şair Seyyidhan Körürcü

esir@esirderi.com adresine gönderdiğiniz kapağını şir dosyasız derlerken, her ay yeni şairlerle sayılarımız şir veriyor.

CENGİZ AYTMATOV "TÜM ESERLERİ"

ile sadece KETEBE'DE!

KETEBE

GİZEM GÜNEŞ

En sevdiğim beş film

- Eyes Wide Shut
- Taare Zameen Par
- Eşkıya
- White Tiger
- Harry Potter (Tüm seri)

En sevdiğim beş şarkı

- Beyoncé - Run the World
- Sting - Desert Rose
- Cher - DoVie L'Amore
- Pet Shop Boys - It's A Sin
- Michael Jackson - Thriller

En sevdiğim beş kitap

- Semerkant (Amin Maalouf)
- Veba (Albert Camus)
- Madame Bovary (Gustave Flaubert)
- Babirde Ölüm İstanbul'da Ask (İskender Pala)
- Gazap Üzümleri (John Steinbeck)

En sevdiğim beş karakter

- Mathilda
- Joker
- Amelie
- Şaban
- Badi Ekrem

En sevdiğim beş şehir

- İstanbul
- Bahkesir / Altınoluk
- Paris
- New York
- Venedik

En sevdiğim beş çocukluk oyunu

- Saklambaç
- Yakar Top
- Hırısız / Polis
- Köşe Kapmaca
- Beyblade

Dünyanın en iyi mesaisi varsa, dergi sabahlamasıdır... Bana göre dergiciliğin ve sabahlanmanın en birleştirici yanı hep birlikte uyumak.

SABAHLAMA 101

SİNEM SAL

Dünyanın en iyi mesaisi varsa, dergi sabahlamasıdır. Bu sabahlamalarda hayatta kalmanın yollarını anlatacağım size, "belki şehre bir film geliri" ve bir gün dergi sabahlamanıza gelirsiniz diye.

Sabahlama hayatı kalmanın yollarından biri, sabaha karşı uyuycanın koltuğa gece uçu gibi çantayı ya da bilgisayarını koymaktır. Boyunuz kısaya hayatta kalmaya şansınız daha yüksektir. Çünkü üçlü koltuk kapıda bile tekli koltukta uyuymaya devam edebilirsiniz. İkinci bir konuya, şarj aleti. Şarj aletine ihtiyacınız olacak. Ama unutmanızı gereken bir şey var ki o da başkalarının da şarj aletine ihtiyaç duyacağı ve sabaha karşı zombiye dönmüş olan dergi çalışanlarından birinin şarj aletinizi çantadan atacak olması ve siz de zombiye döndüğünüz için bunu asla hatırlamayacak olmanız. Bunun için önerim ortaya çıkardığınız şarj aletinizden telefonunuza hiç çıkarmamanız. Ara sıra yanına gidip "Off, şarj olmamış ya..." demeniz Kurtarıcı.

Farklı işi geçimlik, ki bu hiç zor değil, işlerinizi kolaylaştırın. Faruk'un esnesinden yararlanırsınız. Zira akşam altıdan sabah altıya kadar sadece esnesini göreceksiniz. Arada bir yanına gidip yazınız için seçtiği görseli önden görebilir ya da hazırladığınız röportajı kimden önce ya da sonra koyduğuna bakabilirsiniz. Gece boyunca çalacak şarkıları genelde Faruk açar. Sıkılıkla aynı şarkıya takıldığınız gözlemlenmiştir. Buna bağlı olarak, sabahlama öncesi son günlerini iyi bir ruh hâlinde geçirin geçirmediyse ilgilenecek fena bir fikir sayılmaz. Yoksa bir gece boyunca "Bir ateşe attın beni" şarkısına maruz kalma ihtimaliniz de var.

Gelelim yemeğe... Burada ekonomik davranmanız gerek yok. Zira siz ödemeyeceksiniz. Ayrıca herkes aynı anda yediği için, sizin ne kadar yediğinize kimse bakmayacak. Bu noktada karşınıza Kutub çıkabilir. "Ben bir büyük menemen yapayım," derse onu takdir edin ve bu güzel fikri kahvaltaya saklamasını önerin. Dakikalarca soğana olumsuz anne mutfağı kokusuyla özlediyse bilemem. Öyleyse direkt kabul edin ve cadi kazanı büyüklüğünde bir tavada yapılabilecek menemeni bekleyin. Bu madde, iş planı maddesine bağlanıyor. Ne olursa olsun, sabahlanmanın yemek sonrasında iş bırakmanızı öneririm. Sabaha karşı başlayacak "köşe savaşları"na girmek istemiyorsanız, gireceğiniz yazılardan vurucu, kullanışlı yer belli olmalı. Çünkü yemek sonrası "ay, üzerinize bade düğün" çekecek ve tam da o ağırlığın çıktığı anda "Aldırın"ın davet etmiş olduğu bir misafir zili çalacak. Karşınıza çok sevdiğiniz bir yazar, mücadelesini takip ettiğiniz bir gazeteci, nadiren

çıkan bu misafirle muhabbet etme fırsatını iş planı maddesine uyuymazsanız kaçırabilirsiniz.

Bir önceki maddeyi başarıyla uyguladıysanız, geriye uykuyu açılmış kalır. Uykuyu açılmış, her ay başka bir dergi çalışanını vurur. Uykuyu açıldığında mızdırıp olan zombiye, gözaltından tanyalır. Onları bol bol doyurmak, sıkça bir ihtiyaçlarının olup olmadığını sormak, bunun dışında zerre muhabbete girmek sizi olası saldırılara karşı korur. Bu zombi siz de olabilirsiniz. Uykuyu açıldığında önce tavsiyem bunu fark etmeniz ve kendinizi kükür odalardan birine kapatmanız. Bir gece öncesinde buna çare buluyorsanız da artık büyük odada anlatılan anekdotları dinleyebilir, hikâyeleri anlatılabilir, anlık şakalara gülebilirsiniz. Bu saat ten sonra mahremiyet ortadan kalkar, ola ki depresyondasınız, tutun ki

sebebi anlatmaya kalktınız, o zaman bunun çaresine dergice bakılmasını da göze almalısınız. Süper kavgaya müthiş pohpoh arırsanız ince çizgide ayakta kalma yeteneğiniz zamanla edineceksiniz. İlk seferinde endişe etmeyin. Müthiş pohpoh fazında kalmak için yapılan şakalara bolca kahkaha atarsanız çizginin öteki tarafına dönüş olasılığı az.

Dergiyi girelecek işler sıralandıysa, kemik kadronun işlerini doğru sıra gelir. Bu sırada "Ya b'i baksana ne yazdım," diye biri size yaklaştığında üç madde önem taşır: Maske, mesafe, temizlik. Net bir şekilde sevdiğiniz yerlerin altını çizerken, mesafeli bir şekilde eleştirtilerin yapın. Muhtemelen on dakika sonra da siz yazacağınız bir başkasına okutacaksınız.

Yukarıdaki maddeye bağlı olarak birayla içtiğiniz saat de önem taşıyor. Bunu ne kadar geç yaparsanız o kadar iyi. Sabaha karşı 4.30-5.30 arası kimseye fikir ayrılığına düşmemeniz, kalan son sinirlerinizin sağlığı için önemlidir. Bu kısa saat aralığında, her şey ne güzel olmuştur, ellerine sağlıktır, sen bilirsiniz.

Son düzlükte bir, bilemedin bir buçuk saatlık uykuyu zamanı var. Uyuyan insanı görmek bile nedense bir kişisel afyası gibidir. Bir anda "Aslında iyi bir insan"ı başlamak için fena sayılmayan bir kanıt olabilir. Bana göre dergiciliğin ve sabahlanmanın en birleştirici yanı hep birlikte uyumak. Buradan siyasi partilere açık çağrıda bulunmak isterim: Kıymetli kardeşlerim, birlikte uyuymak.

Kahvaltılı gluten intoleransınız bir kenara atın. Yığın poğaça, alabildiğine börek, fazlasıyla karbonhidratlı maruz kalarak tamamlayacağınız son kodundan sonra sabahlamayı tamamlamış olursunuz.

Mutlaka yeni bir şarkı, muhakkak şahane bir hikâye, çok büyük ihtimale derdiniz bir çiçek bularak dergiden ayrılırsınız

Mutlaka yeni bir şarkı, muhakkak şahane bir hikâye, çok büyük ihtimale derdiniz bir çiçek bularak dergiden ayrılırsınız

DEFTERLER

HAYAL PEREST
ÇOCUK

Four children's books are displayed, each featuring a famous artist. From left to right: 'VINCENT VAN GOGH' with a portrait of the artist and sunflowers; 'GEORGIA O'KEEFE' with a portrait of the artist and flowers; 'FRIDA KAHLO' with a portrait of the artist and a flower; and 'CLAUDE MONET' with a portrait of the artist and a flower. The books are colorful and designed to be appealing to children.

Çocuklarımız bu kitapları okurken
ünlü ressamların eserlerine daha yakından bakabilecek,
ilham veren yaşam öykülerine tanıklık edebilecek.

Çocuklarımız bu kitapları okurken
ünlü ressamların eserlerine daha yakından bakabilecek,
ilham veren yaşam öykülerine tanıklık edebilecek.

 / hayalperestyayinevi

 / hayalperestiyayinevi

Emniyet Evleri Mah.Çelebi Mehmet Sk. No:3/A4. Levent Kağıthane / İstanbul Tel:(0212)270 0020 Faks: (0212)2700090

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Aksamsefası

PELİN BATU

Etraf katrani karanlığa bürünmüşken insanlığın en temel duygularından biri olan utanmanın devreye girmesini bekliyorsunuz. Nafile. Siz başkaları adına utanmakla kalıyorsunuz.

UTANÇ

Bu uyanış kavramı üzerinden geçeceğiz. Fakat ilk okla gelen Coetzee ve Salman Rushdie'nin Utanç adlı romanları ya da eşsiz Marcus Aurelius ve Montaigne kelamından ziyade Japon edebiyatından ileriyeceğim zira bana göre onur ve utanca en sert ve detaylı şekilde işleyiciler kişide döken edis. Japon kahramanları zarfı estetik ve lütu okun değerli kılma olan Kitanoşi Jüföfösi beni hep cezbedim, kurku masalları ve filmleri, Hayao Miyazaki'nin hüvisli dünyası beni hep çekimisi. Dolayısıyla seçim yapmaktaki zorlanıyorum. Ama aşağıdaki utanç kavramına odaklanınca seçin kolaylaşsın. "Ey utanç yüzün neden kızarmaz?" der Shakespeare- işbu kitaplardaki havada bu soruyu teneffüs ederiz.

GÖRÜNMEZ BİR KILIÇ GİBİ...

Dünyanın ilk romanına imza atan fakat, 1020'li yıllarda Japonya'nın Rönnesan dönemi sayılabileceğimiz Heian Hanedanlığı'nın saray entrikaları kanlık etmiş ve yasadıkları kurgulanıya aktırmış cesur bir kadındır. Onun adı yok; Murasaki Shikibu ismi sonradan ilgisinden. Kadınları akl yürütcek kadim zekâdan olmadığın düşünün ataerkl bir toplumdaki ailesinden Çizim zamanı öğrenip (Japon yazı dili o dönemde yeni yeni okunuyor) 1000 kırsal sayfalık bir şaheser yaratmış olması ise mucizeli. Genji'nin Hikâyesi Kyoto sarayında yazılmış olabilir ama söyledikleri onca zaman sonra taze çünkü ataerkl bakış hâllî hâkim. Sarayda kadınlar sitematik tecavüz maruz kalıyor ama tersine kışartıyolarlar, tam tersine utano bir tek onları duyuyor. Görünmez bir kılıç gibi aslı üzerlerinde utanç. Erkek tutkulu bir hayvan olduğu için ne yapsa el üstünde tutulduğunu yazıyor adız yazanmış. Dünya şairane bir bahçede başlıyor. Genji gibi çekici çapkınlar yapırlar üzerine dızler dökünüp kadınları baştan çkanyor. Kadınlar ise gücü adamları ile ya da metresi olarak gücü edebiliyor. Saray oyunları her yerde benzer bir şekilde oynanıyor. Her tür kokuşmuşluk ipeksi lavantalarla örtülebiliyor fakat çürümeye devam ediyor. Güçsüzün de gücü olduğunu göstermiş olması bana göre kitabın en kıymetli tarafı. Bir yıl evveliyatmış devletlileri, mürrekkep yalamış erke, kılıç kuşanmış kahramanları bugün kimse hatırlamıyor oysa Murasaki Shikibu yazdıklarıyla konuşmaya devam ediyor. *Murasaki Shikibu: The Tale of Genji, Alfred A. Knopf, 2004*

MİSHİMA'NIN TEKİNSİZ DÜNYASI

Mishima'nın tekinsiz dünyasına hoş geldiniz. Buraya girdiğiniz anda kendinizi küçük röntgeni bir oğlan kadar anızlı, uzun yıllardan sonra aslı bulmuş bir kadın kadar heyecanlı, çalı foylesof bir denizci kadar kırı, oyunbaz çocuklar kadar hissedeciksiz. Ve uzun süre romanın etkisinden kurtulmayacakmış. Modern Japon edebiyatının enfant-terrible'i sair, oyun yazan, oyuncu, manken Mishima'nın sağ milliyetçiliği romanlarını kahramanları kadar vahşi boyuttu. Yasadığı gibi yazdı derler ya, öyle Mishima üniversiteleri basıp solcu çocuklara zulmediyor, rehin alıyor, kaybedenler kulübünün üyusu olarak adlandırıldığı 1947 anayasasını düşmek için uğraşıyor sonra da "İmparatorum çok yaşa" diyerek harakiri yapıyor.

yaşamına son veriyor. Eseri yerine yazınları anlatmak adestim değil fakat Mishima yaşamıyla romanlarını huzursuz ruhunu anlatıyor. Mishima ve Celine gibi sağo faşizmları hayatlarını eserlerinden ayırmayız ama onları edebi gücünü de yadsıyamayız. Denizini Yitiren Denizci hayatında okuduğum en sarıso romanlardan biri desem abartmış olmam. Ofkenin nasıl şekil aldığı mimarı bir eser gibi izliyorsunuz. Ölümün köşeden, en beklemediğiniz birkaç öfkeli çocuktan çkması da tesadüfî değil, onlar geçmişin altın varaklı günlerini romantize eder aşağılık kompleksinden beslenen, güce susamış gürünüş pıyanları. Mitolojide sık sık görürüz, babalar bir gün ilahtır, ertesi gün indirilirler. Oğular babalarını öldürdüler. Unutmayalım ki oğular bir gün babaları kadar zâtlı olabilirler.

Yukio Mishima: Denizini Yitiren Denizci, Can Yayınları, 2020

KÜÇÜK GÜZELLİKLERİN EHEMMİYETİ

Sırrı Süreya'nın medis konuşmalarının birı akıma düşüyor sürekli: "Allah'ın bizi utandıрма" diye dua eden zatıara, "Allah duanızı kabul etti ve utanma duygusunu aldı" demisti ya, o. Ishiguro'nun başrolünü verdi dedektimiz sürekli bu duygu içinde. Yıllar sonra ailesinin kaçırıldığı Şanghay'a dönüp soruşturma yürütenler öfkeli ile çalkalanıyor - tiktınsızı yolsuzluk

ve yozlaşmaya tanklık, edip onca alet olanlara karşı kabanyor. Utanç sık otellerde, kristal avizelerin aydınlatığı Art Deco geçelerde, peklirin, çiçeklerin altında kaybolmuş. Dışında savaş patlarken insanlar şampanya yudumlayıp adeta havai fişek gösterisi izler gibi izliyorlar bombalan. Halyle sessiz kalarak kötülüğün parçası olanlara karşı bilieniyoruz. Ishiguro rafine İngiliz dünya sahnesinin ne pahasına elde edildiğini, afyonlanmış halkın resmini ve devrim yapmak isteyenlerin nailiğini iyı resmetmiş. Herbir şey siyah veya beyaz değil, hayatta olduğu gibi. Molozların içinde can çekmiş köpeğinden başka bir şey düşülemeyen kız gibi hepimizin bir şekilde yalnızlaşp, yetim kalılabileceğimizi gösteriyor bize Ishiguro. Ondandır Hollywood formülünü beklemeyin: sonunda büyük bir gerçek, mutlu bir sonla başlanıp rahatlatıyoruz ama küçük güzelliklerin ehemmiyeti hatırlamış oluyoruz.

İyi ki kabul ettim; kendimi, kendimi olduğum gibi sevmem gerektiğini.

İyi ki...

Hazırlayan: Osman Palabıyık

NAZLI SENEM ÜNAL

İyi ki aradım; beni mutlu edecek asıl şeyin ne olduğunu.

İyi ki okudum; kalbimden geçenerli.

İyi ki izledim; hayatın karşına çıkardığı şaşırtıcıları.

İyi ki dinledim; içimdeki yaramaz, küçük çocuğum sesini.

İyi ki fark ettim; yaşıp hiçbir denememin olmadığını ve hiçbir şey için geç olmadığını.

İyi ki seçtim; şu an hayalimin mesleği diyebileceğim oyunculuğu.

İyi ki gittim; giderken çok üşendiğim tüm o yerlere.

İyi ki adım attım; mutluluğa, huzura, iç huzuru bulmak için gerekli çalıışmalara.

İyi ki başladım; gitar öğrenmeye, dans etmeye, şarkı söylemeye ve kendim için adımlar attıyım.

İyi ki anlatıyorum; derdimi artık insanlara.

İyi ki kabul ettim; kendimi, kendimi olduğum gibi sevmem gerektiğini.

İyi ki ıttır ettim; yapamazsın diyenlere.

İyi ki geride bıraktım; kırılganlık, kışkınkılıkları, mücadele ederken zorlandığım şeyleri.

AHMET ALI
ARSLAN

Bu köşede her ay bestelenmek üzere günümüzün şairlerinden derlediğimiz bir şarkı sözü paylaşacağız. Şarkının müziği sizlere emanet...

#ASKIDABESTE

Selam OT okuru! Bu sefer daha geleneksel formda bir şiirle baş başa bırakıyoruz sizi – türkülüğü adına var. Yaşayan efsane şairlerimizden Şükrü Erbaş'ın Heves Türküsü şiiri şarkılaşmak üzere besteni bekliyor. #askidabeste ile Instagram'da paylaş dinleyelim. En özgün, akılda kalan bestenin sahibine Kıvımcı Müzik'ten Mikla - 17 Tuş Masif Çınar Kalimba hediye. Mayıs ayının #askidabeste kazananı, yaratıcı stilistik ses dünyası ve şiirin ruhuna oturan hem melankolik hem cilveli vokal ezgileriyle Şebane/prodüksiyonu oldu. Birhan Keskin'in 'fakir kene' kitabından Always on the move (Bir tir'in alın yazısı) şiirine yaptığı besteyle Kıvımcı Müzik'ten Watson Case klasik gitar çantası ödülünü de hak etmiş oldu. İlk 3'te Şeb'niki ile birlikte cıplap gibi pop/caz nakaratı ve gitar düzenlemesiyle Gürcan Tahir Hamazkadı'nın şarkısı ve akılda kalıcı nakaratıyla (kücünde tam oturmuş) pamuk sesi Okan Gültekin'in şarkısı var.

Haziran ayının #askidabeste'si için Ah Muhsin Ünlü'nün 'Gidiyorum Bu' kitabından HATIRLAT DA HAZIRANIN SONLARINDA ÇOCUKLUĞUMU YAKALIM şiirine bestelediğiniz şarkıların kazananı için sosyal medyada takipte kalın. Kucak dolusu sevgiler. ✨

HEVES TÜRKÜSÜ

Enginli yüksekli geldim kapına
Efendim muradım ağzında kaldı
Kırpığın kaşına sitem ediyor.
Hevesi sözlerim sözünde kaldı

Bulanık dağlarda hayalin kandı
Sildin yaşlarımı ellerin mendil
Gönül arzularını o da bir gündür
Turnanın kanadı yüzünde kaldı

Ayrılık pervanem mumlarım sendin
Köpüklü pencere günlerim sendin
Tutuştu can evim küllerim sendin
Ateşim rüzgârım göğsünde kaldı

Şükrü Erbaş

OKUMA BİÇİMLERİ

Zaman bükücü

TURGUT YÜKSEL

Bazen kitap okurken, aklim ve zihnim okuduğum satırları kırıp başka yerlere gider. Gitmesine vesile olan da, okuduğum bir satır veya bir kelime olur. Ya da bazen okuma halinin kendisi buna yol açar. Ama aklim, hafızamla birlikte hayallerimi koluna takip bir yerlerde aylaklık yaparken gözlerim de kitabın satırlarını aşağıya doğru takip eder ve çoğunlukla da paragrafın sonunda hafifçe sarsılarak kendine gelir. Çünkü sadece görüyordum, anlamıyordum. Bunu idrak etme zamanın, geçtiğim satırlardan bağımsızdır. Bazen beş dakika sürmüştür bazen 25 dakika. Ama bazen de geçen beş dakika beş saat gibi gelmiştir.

Bunu fark edince, aklimın tıyıcı

yeniden çıkarım. Bu ya paragrafın başı olur, ya da sayfanın başı. Sonra tekrar aşağıya inme süreci başlar. Ama aklim yine yerinde değildir. Bu sefer başka şeyleri canlandırıyordur.

Sisifos gibi hissedirim kendimi, onun yaptığı en tersten uygulayan lanetlenmiş biri gibi. Onun amacı taşı zirveye taşımakken benim amacım satırları anlayarak aşağıya inmektir. Ama hep bir şey olur ve tekrar yukarıya, anlamamaya başladığım satıra çıkarım. Bu lanet, nihayetinde bir sayfa bile ilerleyemedim, o sayfaya ayrıç koyup kitabı bir kenara bırakınca ya kadar defalarca devam eder.

Lanet dememe bakmayın, kötü bir şey değildir bu benim için. Hatta fantastik bir durum olarak

gayret ederken, o esnada hafızam sayfalarca anıyı gözden geçirir. Bazıları can sıkır, bazıları büyük pişmanlıkları yeniden hatırlatır, bazıları da heyecanlı tazeler. Aklim olmadık kurguları canlandırır. Kafamın içinde, elimdeki satırların vesile olduğu bir başka sürükleyici kitap serbest zihin akışı yöntemiyle okunmaktadır. Okumamın şirihli tarafıdır bu, zamanı bükür. Akıl bazen, kitabın bize sunduğu satırları kaçaabileceği bir kapı olarak görür ve onu açarak uçup gider. Bu da kitap okumanın bir parçasıdır.

Gaston Bachelard, "Mekânın Poetikasi" kitabında şöyle diyor: "İnsanlar bazı nesneleri incelediğini sanırken yalnızca bir tür düş kurmaya açılır" (s-28). Kendisine canı gönülden

livaneli

Denizler, balıkçılar, göçmenler ve yitip giden hayatlar üzerine bir başyapıt. Edebiyatımızın güçlü kalemi Zülfü Livaneli, yarattığı onlarca karaktere yenilerini ekliyor, bizi balıkçı Mustafa ve Mesude ile tanıştırıyor!

MANDOLİN İNKILAP 94. yıl Sayfa 6

İSTANBUL / Merkez Yenimahalle • İSTANBUL / Sarı Mavi • İSTANBUL / Fatih Hürriyet • İSTANBUL / Akademi Pelican Mall • İSTANBUL / Akademi Caddesi • İSTANBUL / Bahariye/Levent Metrobüs
İSTANBUL / Beykent Perla Villa • İSTANBUL / Akademi Marmara • İSTANBUL / Çarşı/Şişli • İSTANBUL / Akademi • İSTANBUL / Esentepe City Center • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğ

f/inkilapkitabevi • t/inkilapkitabevi • i/inkilapkitabevi • Online alışveriş: @inkilap.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

İki kişi yalnız kalmaktansa,
kalabalıkta yalnız olmak
çok daha kolay.

TOMRİS UYAR

HAYATTA HİÇBİR ŞEYİM AZ OLMADI SENİN KADAR

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

CEYHAN KAYA

